

**Vyhodnotenie pripomienok
spoločnosti GTS Slovakia, s.r.o. a Slovak Telekom, a.s. k návrhu
Rozhodnutia TÚ SR o regulácii cien ukončovania volania v
jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení**

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) na svojej verejne dostupnej internetovej stránke <http://www.teleoff.gov.sk/data/files/32361.pdf> dňa 12.03.2013 zverejnil návrh Rozhodnutia o regulácii cien ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení podľa § 12 ods. 3 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) (ďalej len „návrh Rozhodnutia“) podnikov, ktoré budú rozhodnutím úradu podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách určené za významný podnik na relevantnom trhu služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení (ďalej len relevantný trh č. 3), a ktorému bude uložená povinnosť regulácie cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách na verejné konzultácie a zároveň stanovil lehotu najneskôr do 12.04.2013 na zaslanie písomných pripomienok k návrhu Rozhodnutia. Súčasne úrad zverejnil na svojej verejne dostupnej internetovej stránke Výzvu na podávanie pripomienok.

Úrad podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách spolupracuje s Protimonopolným úradom Slovenskej republiky (ďalej len „PMÚ SR“) v otázkach určenia relevantných trhov v oblasti elektronických komunikácií, analýzy relevantných trhov a určenia podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu. V súlade s uvedeným úrad požiadal PMÚ SR o stanovisko k predmetnému návrhu Rozhodnutia.

Stanovisko k návrhu Rozhodnutia úradu doručili PMÚ SR, spoločnosť GTS Slovakia, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť GTS“) a spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len spoločnosť ST“). Žiadne iné stanovisko v predmetnej veci úradu nebolo doručené.

PMÚ SR vo svojom stanovisku č. 700/PMÚ SR/2013 zo dňa 25.03.2013 uviedol, že nemá žiadne pripomienky k návrhu Rozhodnutia.

Pripomienky spoločnosti GTS

Spoločnosť GTS listom zo dňa 24.08.2012 zaevidovanom pod č. 215/OER/2013 zaslala úradu k návrhu Rozhodnutia nasledovné pripomienky:

1.

Podľa našej spoločnosti navrhovaná výška poplatku za ukončenie volania v sieti podniku 0,001234 Euro/min. je neprimerane nízka; došlo by k viac ako štvornásobnému poklesu doterajšej ceny, pričom v súčasnosti nie je možné očakávať, že tento pokles môže byť kompenzovaný zvýšenou prevádzkou v sieti. Vzhľadom na veľké množstvo iných nákladov tiež nemožno očakávať významný dopad tejto zmeny na zvýšenie konkurencie na trhu (keďže poskytovanie služieb pevných hlasových sietí sa stáva neatraktívnym, aj naša spoločnosť tieto služby

primárne poskytuje ako doplnkovú službu k dátovým riešeniam), ani na samotné ceny pre koncových užívateľov (keďže už dnes sú ceny volaní v rámci SR nízke a neobmedzujú užívateľov vo využívaní služieb).

Regulácia ceny ukončovania volaní má podľa nášho názoru význam len do tej miery, pokiaľ cena ukončovania volaní pôsobí ako bariéra vstupu na trh resp. bariéra znemožňujúca poskytovanie konkurenčných služieb. Sme toho názoru, že takto výrazná zmena poplatku za ukončovanie volaní nebude mať efekt zvýšenia konkurencie na trhu pevných sietí, ktorý už v súčasnosti zaznamenáva pokles prevádzky v prospech mobilných sietí, čo je možné dokumentovať vývojom po minulom znížení cien (marec 2012), keď napriek poklesu ceny ukončovania volaní, objemy prevádzky ukončované v našej sieti zostali na približne rovnakej úrovni, t.j. došlo k prepadu príjmov z ukončovania prepojených volaní o približne 50%. V súčasnosti mnohé podniky poskytujúce pevnú hlasovú sieť v SR potrebujú investovať do jej obnovy a prechod na moderné technológie (NGN, VoIP, moderné prístupové siete), prepád príjmov ich núti tieto plány prehodnotiť, čo môže mať za následok ďalší úpadok infraštruktúry a zariadení pevných sietí a odchody spoločností z trhu a v konečnom dôsledku ohrozenie parametrov dovolateľnosti vo verejných sieťach.

Naopak, **v prípade mobilných sietí sa navrhuje cena 0,0122 Euro/min., čo predstavuje len 2,6-násobný pokles** oproti doterajšej cene. Rozdiel medzi cenou ukončenia volania do pevných a mobilných sietí tak bude prakticky 10-násobný, čo považujeme za neodôvodnené a deformujúce trhové prostredie (doteraz bol tento rozdiel len 4- až 6-násobný).

Týmto opatrením sa tak znevýhodnia prevádzkovatelia pevných sietí a zvýhodnia poskytovatelia mobilných komunikačných služieb, čo bude mať podľa nášho názoru za následok ďalší pokles atraktivity poskytovania komunikačných služieb v pevnej sieti a zároveň zachovanie bariéry pri volaniach do mobilnej siete z pevnej siete. Vzhľadom na to, že pevné komunikačné siete sú dôležitým komunikačným zdrojom tak pre poskytovanie hlasových ako aj dátových a internetových služieb a štát samotný vyvíja iniciatívy na rast pokrytia pevných sietí (pokrytie tzv. bielych miest) a tiež so zohľadnením faktu, že poskytovateľovi pevnej siete sú uložené povinnosti týkajúce sa univerzálnej služby, túto disproporciu vnímame ako škodlivú a kontraproduktívnu a nevidíme dôvod, pre ktorý by bolo potrebné takto rozdielne regulovať pevné a mobilné siete.

Preto sme toho názoru, že údaje vypočítané modelom LRIC Pure nezohľadňujú stav na slovenskom trhu a Telekomunikačný úrad SR by mal pristúpiť stanoveniu ceny s použitím benchmarku podľa cien v EU.

Stanovisko úradu

Úrad pri regulácii cien ukončovania volania je povinný postupovať podľa Odporúčania Európskej Komisie č. 2009/396/ES o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných sieťach v Európskej únii (ďalej len „Odporúčanie“). Táto povinnosť úradu vyplýva priamo z ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého úrad pri regulácii elektronických komunikácií prihliada na odporúčania a usmernenia Európskej komisie, vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia v Úradnom vestníku Európskej únie. Ak sa úrad rozhodne nepostupovať podľa Odporúčania Európskej komisie, informuje o tom Európsku komisiu a je povinný zdôvodniť svoje rozhodnutie.

Úrad je preto povinný použiť metodický prístup uvedený v Odporúčaní, ktorý zavádza používanie prístupu „LRIC pure“. V bode 13 recitálu Odporúčania je uvedené: „S prihliadnutím na osobitnú charakteristiku trhov s prepojovaním volaní by sa náklady na služby telefónneho prenosu mali vypočítať na základe prezieravých dlhodobých prírastkových nákladov (ďalej len „LRIC“). Pri modeli LRIC sa všetky náklady stávajú variabilnými, a keďže sa predpokladá, že všetky aktíva sa z dlhodobého hľadiska nahradia, stanovovanie poplatkov na základe LRIC umožňuje efektívne nahrádzať náklady. Modely LRIC zahŕňajú len tie náklady, ktoré vznikli zabezpečením vymedzeného prírastku. Prístup prírastkových nákladov, pri ktorom sa priradia iba efektívne vynaložené náklady, ktoré by nevznikli, keby sa služba zahrnutá v prírastku viac neposkytovala (t.j. náklady, ktorým možno predísť), podporuje efektívnu výrobu i spotrebu a na minimum obmedzuje možné narušenie hospodárskej súťaže. Čím väčšími sa prepojovacie poplatky vzdávajú od prírastkových nákladov, tým k väčšiemu narušeniu hospodárskej súťaže dochádza medzi pevnými a mobilnými trhmi a/alebo medzi prevádzkovateľmi s asymetrickými trhovými podielmi a prevádzkovými tokmi. Je teda odôvodnené uplatňovať čistý prístup LRIC (z angl. „LRIC pure“), pri ktorom je významným prírastkom veľkoobchodná služba prepojovania volaní a ktorý zahŕňa len náklady, ktorým možno predísť.“

Modely BU LRIC pure sú použité pre výpočet ceny ukončovania volania tak na relevantnom trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení (trh č. 3) ako aj na relevantnom trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach (trh č. 7). Ceny sú vypočítané pomocou modelov vypracovaných poradenskou spoločnosťou PricewaterhouseCoopers Slovakia, s.r.o. za aktívnej účasti podnikov pôsobiacich na fixnej a mobilnej sieti.

Vzhľadom k tomu, že úrad disponuje vyššie uvedenými modelmi BU LRIC pure, je povinný v súlade s bodom 12 Odporúčania pre výpočet ceny za ukončovanie volania použiť model a nie benchmark vypočítaný z cien krajín v Európskej únii.

Pripomienka neakceptovaná

2.

K navrhovanej účinnosti rozhodnutia: spoločnosť GTS Slovakia, s.r.o. upozorňuje, že adaptácia prepojenia so spoločnosťou Slovák Telekom, a.s. na nové podmienky bude vyžadovať významné zmeny, na ktoré je potrebné stanoviť a vykonať projekt migrácie, keďže budú vykonávané na sieťach bez možnosti prerušenia prevádzky. Prepojenie so sieťou Slovák Telekom, a.s. v súčasnosti pozostáva z 25 prepojovacích bodov a 128 okruhov, pričom po úprave cien prepojenia (ktoré spôsobí zánik prepojenia na miestnej úrovni) bude potrebné kapacitu premiestniť do 5 tranzitných bodov prepojenia. Na zabezpečenie tejto migrácie je potrebné vykonať množstvo konfiguračných zásahov v sieti, čo vyžaduje dostatočnú ľudskú kapacitu a koordináciu na oboch stranách. Na základe vyhodnotenia zmien, uskutočnených pri posledných zmenách RIO na začiatku roka 2013 predpokladáme, že samotná migrácia bude trvať minimálne dva až tri mesiace. Z tohto dôvodu navrhujeme, aby rozhodnutie o regulácii cien vstúpilo do účinnosti až s trojmesačným oneskorením po vydaní.

Stanovisko úradu

Úrad v súlade s Odporúčaním bod 11 bol povinný zabezpečiť implementovanie cien ukončovania volania na základe modelu BU LRIC pure do 31.12.2012. Na túto skutočnosť bol úrad upozornený Európskou Komisiou (ďalej len „EK“) v Rozhodnutí Komisie vo veci SK/2012/1366 a SK /2012/1367 Nápravné opatrenia pre trh so službami zostavenia a ukončovania volania vo verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení na Slovensku zo dňa 25.10.2012. Zároveň bol úrad EK vyzvaný aby začal uplatňovať tieto ceny čo najskôr.

Úrad začal pripravovať model BU LRIC pure v spolupráci so spoločnosťou PricewaterhouseCoopers Slovakia, s.r.o. (ďalej len „PwC“) od septembra 2011. Významné podniky sa zúčastňovali celého procesu prípravy a odskúšania modelu. V rámci tvorby modelu boli zohľadnené aj ich pripomienky a dátové vstupy. Významné podniky predložili prvýkrát vstupné údaje do modelu vo februári 2012. Úrad začal národné konzultácie k návrhu Rozhodnutia TÚ SR, v ktorom bol použitý model kalkulácie cien za veľkoobchodné služby ukončovania volania v pevnom umiestnení 25.7.2012 a nadnárodné konzultácie 24.9.2012. Z uvedeného vyplýva, že významné podniky mali dosť času pripraviť sa na implementovanie cien ukončovania podľa návrhu Rozhodnutia. Úrad považuje uloženú lehotu za primeranú a postačujúcu a nevidí dôvod na odloženie účinnosti o 3 mesiace.

Pripomienka neakceptovaná

3.

K textu rozhodnutia: pre upresnenie navrhujeme upraviť text rozhodnutia vložením slov **"iným podnikom poskytujúcim verejnú sieť v Slovenskej republike"** za slovo "účtovať" a pred slová "maximálnu cenu za službu ukončovania volania vo výške 0,001234 € za minútu vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení" v bode rozhodnutia pre každý podnik, t.j. celý text znie

Spoločnosť... je podľa §12 ods. 3 písm. a) zákona o elektronických

komunikáciách povinná odúčtovať iným podnikom poskytujúcim verejnú sieť v Slovenskej republike maximálnu cenu za službu ukončovania volania vo výške 0,001234 € za minútu vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení.... atď.

Uvedené upresnenie je potrebné z dôvodu presného stanovenia subjektov, voči ktorým je spoločnosť povinná uplatňovať povinnosť danú rozhodnutím. Podľa nášho názoru je potrebné stanoviť, že uvedená povinnosť je uplatňovaná voči podnikom poskytujúcim verejnú sieť v SR, nie však voči zahraničným operátorom, ktorí sú so slovenskými podnikmi prepojení iným spôsobom a nakupujú od nich iné typy služieb tranzitu a ukončovania v slovenských sieťach ako v prípade prepojenia slovenských podnikov. Zahraniční operátori nedisponujú informáciami pre stanovovanie, v ktorej sieti sa číslo nachádza (prenositelnosť čísel), teda musia si takúto službu zaobstarať od slovenského podniku ako súčasť ukončenia volania.

Podľa nášho názoru by teda povinnosť uplatňovania regulovanej ceny volania nemala byť uplatniteľná voči zahraničným podnikom, ak sa tieto podniky nestanú poskytovateľmi v sieti SR a neprepoja sa so slovenskými podnikmi v zmysle štandardného RIO. Tento náš názor tiež podporuje aj fakt, že sme sa doteraz v praxi nestretli so situáciou, kde by operátor z jednej krajiny EU predával ukončovanie volaní vo svojej sieti inému poskytovateľovi z inej krajiny EU za regulovanú cenu. Medzinárodné prepojenia medzi operátormi sú často realizované zjednodušene a s nižšími štandardmi ako prepojenia medzi podnikmi v národnom prepojení, najmä z dôvodu že tieto medzinárodné prepojenia sú len jedným z mnohých prepojení

daného operátora a prevádzku môže kedykoľvek presmerovať v závislosti od trhovej ceny a kvality služby. Naopak, národné prepojenia sú realizované s ohľadom na zabezpečenie spoľahlivosti prevádzky v národnej sieti, keďže často neexistuje adekvátne alternatíva k nim. Napríklad spoločnosť GTS Slovakia realizuje národné prepojenia typicky ako plne redundantné, s použitím dvoch nezávislých ústrední a dvoch nezávislých bodov prepojenia tak, aby sa pri poruche jedného komponentu prevádzka bez výpadku presmerovala cez druhý spoj. Preto sme toho názoru, že nie je možné porovnávať národné prepojenie, ktorého hlavným účelom je zabezpečenie spoľahlivej dovolateľnosti v národnej sieti, a medzinárodné prepojenie, ktorého účelom je komerčná prevádzka a ku ktorému existuje množstvo alternatív. Z tohto dôvodu tiež navrhujeme zmienené upresnenie textu rozhodnutia.

Veríme, že úrad pri svojom rozhodovaní zväží naše pripomienky a v prípade potreby sme k dispozícii pre ďalšie konzultácie.

Stanovisko úradu

V nadväznosti na jednoznačnosť uplatnenia cenovej regulácie podľa definície trhu, ktorý zahŕňa ukončenie volaní zostavených vo vlastnej sieti, ukončenie volaní zostavených v inej národnej mobilnej alebo pevnej sieti a ukončenie volaní zostavených v zahraničnej mobilnej alebo pevnej sieti úrad do rozhodnutia o regulácii cien doplnil aj nasledovný text:

„Nakoľko z hľadiska funkcionality a zastupiteľnosti je ukončovanie volaní zostavených v zahraničí identické s ukončovaním volaní zostavených v národných sieťach, potom pri volaniach prichádzajúcich zo zahraničia a uplatnení cenovej regulácie môžu nastať dva scenáre:

- A. medzinárodné volanie v medzinárodnom bode prepojenia (napr. vo Frankfurtu alebo inom európskom meste) preberie významný podnik, ktorý volanie tranzituje a následne ukončuje vo svojej sieti. Takéto volanie je viazaným produktom skladajúcim sa z tranzitu a ukončenia, preto sa aj jeho cena skladá z dvoch komponentov: 1. neregulovaná cena za tranzit a 2. regulovaná cena za ukončenie volania. Oba uvedené komponenty tvoria cenu viazaného produktu a takúto cenu zaplatí zahraničný operátor významnému podniku, ktorý od neho preberá medzinárodné volanie na tranzit a ukončenie v sieti významného podniku.
- B. medzinárodné volanie v medzinárodnom bode prepojenia preberie ľubovoľný podnik, ktorý volanie len tranzituje a toto volanie nie je určené na ukončenie v jeho sieti. Toto volanie je ľubovoľným podnikom postúpené na ukončenie volania do siete iného podniku, ktorý volanie ukončí vo svojej sieti. Tento tranzitujúci podnik si vyúčtuje od zahraničného operátora (od ktorého preberá prevádzku) cenu viazaného produktu (za ukončenie a tranzit), ktorá sa skladá z dvoch komponentov: 1. neregulovaná cena za tranzit a 2. regulovaná cena za ukončenie volania v sieti v pevnom umiestnení. Toto volanie je ďalej postúpené na ukončenie volania do siete iného podniku a tento podnik volanie ukončí vo svojej sieti a za toto ukončenie volania v jeho sieti bude účtovať regulovanú cenu za ukončenie volania. Pri takomto volaní zo zahraničia dochádza ku kaskádovitému spôsobu zúčtovania – platieb.“

Pripomienka neakceptovaná

Pripomienky spoločnosti ST

Spoločnosť ST listom č. 26526/2013 zo dňa 12.04.2013 zaevidovanom pod č. 221/OER/2013 zaslala úradu k návrhu Rozhodnutia nasledovné pripomienky:

Strana 1 a nasl. zoznam účastníkov konania 1 až 13

Účastníci konania:

1. Slovak Telekom, a.s.

Karadžičova 10

825 13 Bratislava

Návrh:

Navrhujeme za účastníkov konania doplniť ďalšie podniky podľa vysporiadania sa s ich postavením na zodpovedajúcom relevantnom trhu v rámci analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 3 - služba ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, teda podnikov, ktoré fakticky na analyzovanom relevantnom trhu pôsobia a následne predložiť návrh opatrenia na opätovné konzultácie.

Odôvodnenie:

Úrad sa v návrhu opatrenia pri vymedzení účastníkov konania na strane 5 odvoláva na rozhodnutie, o ktorom ešte ani nebolo začaté konanie. Takýto postup považujeme za nie dostatočne transparentný a spochybňujúci reálnu možnosť zohľadnenia výsledku takého rozhodnutia v návrhu opatrenia a teda aj možnosti vyjadriť sa dotknutým osobám k tomuto finálnemu návrhu opatrenia podľa § 10 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v platnom znení (ďalej len „ZEK“).

Samotná analýza trhu, ktorá je jedným z podkladov rozhodnutia, na ktoré sa návrh opatrenia odvoláva, je ešte stále v procese konzultácií, pričom návrh tohto opatrenia už prejedukuje jej výsledok. Týmto postupom je spochybnený samotný význam procesu konzultácie a teda je spochybnený postup podľa §10 ods. 1ZEK, ktorý predpokladá, že úrad v čo najväčšej miere prihliadne na stanoviská združení koncových užívateľov, výrobcov telekomunikačných zariadení a podnikov.

Máme za to, že úrad by mal skúmať trhovú situáciu dôkladne a nevyklúčiť ako účastníkov konania až do konečného rozhodnutia, žiadnych poskytovateľov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, osobitne nie tých, ktorí zároveň deklarujú poskytovanie sietí a teda potenciálne sa neuzatvorené zmluvy o prepojení sa javia skôr ako otázka legálnosti takéhoto fungovania, nie však ako prekážka ich potenciálneho zaradenia na relevantný trh, pokiaľ sa preukáže, že služby ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení fakticky poskytujú. V opačnom prípade dôjde k skresleniu skutočnej trhovej situácie a celej analýzy.

Zoznam týchto podnikov úrad sám zverejňuje na svojej internetovej stránke

<http://www.teleoff.gov.sk/sk/OTR/viewpublic.php?start=0&columnName=VTS>.

Uvedený zoznam je širší ako zoznam podnikov uvádzaný úradom v rámci vyššie uvedenej analýzy v procese konzultácií.

Podľa vyjadrenia úradu existujú i podniky poskytujúce verejnú telefónnu službu na vlastnej sieti bez uzatvorených zmlúv o prepojení. Fakticky teda poskytujú ukončenie volania na svojej sieti a otázkou je legálnosť ich pôsobenia v zmysle využívania čísiel z číselnej množiny pridelenej úradom inému podniku a neuzatvorenia zmluvy o prepojení.

Stanovisko úradu

Úrad v analýze identifikoval podniky pôsobiace na relevantnom trhu č. 3 a na základe výsledkov analýzy navrhol podniky, ktoré spĺňajú kritériá pre ich určenie za významné podniky podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Úrad navrhol za významné podniky určiť všetky podniky, ktoré majú uzatvorenú zmluvu o prepojení ich siete so sieťou iného podniku, súčasťou ktorej sú podmienky poskytovania ukončovania volaní v pevnom mieste pripojenia. Všetky ostatné podniky podľa úradu spĺňajú podmienky pre ich určenie ako malí lokálni poskytovatelia verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení. Všetkým významným podnikom úrad navrhol uložiť povinnosť regulácie cien podľa § 12 zákona o elektronických komunikáciách a regulácia cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách a všetky podniky navrhnuté za významné podniky sú účastníkmi konania (pozri stranu 22 a 23 analýzy). Navyše problém určenia podnikov pôsobiacich na relevantnom trhu za významné podniky nie je predmetom tohto návrhu Rozhodnutia a teda predmetom týchto konzultácií. Úrad pripúšťa, že doposiaľ sa nezačalo správne konanie vo veci vydania rozhodnutia o určení významného podniku a o uložení povinností, ale boli ukončené národné konzultácie k analýze relevantného trhu. V Rozhodnutí Komisie vo veci SK/2012/1366 a SK /2012/1367 Nápravné opatrenia pre trh so službami zostavenia a ukončovania volania vo verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení na Slovensku zo dňa 25.10.2012 bol úrad EK vyzvaný aby začal uplatňovať ceny za ukončovanie volaní vypočítané v súlade s Odporúčaním čo najskôr a preto úrad uskutočňuje konzultácie k návrhu Rozhodnutia časovo takmer súbežne s konzultáciami k analýze relevantného trhu. Samotné rozhodnutie o regulácii cien podľa § 12 zákona o elektronických komunikáciách bude v súlade so zákonom o elektronických komunikáciách vydané až na základe uloženej povinnosti regulácie cien prístupu a prepojenia podľa § 23 v platnom a účinnom rozhodnutí o určení významného podniku a uložení povinností na danom relevantnom trhu ukončovania volania vo verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení a to po prebehnuvšom správnom konaní. Z uvedeného dôvodu sú zabezpečené všetky zákonom stanovené práva regulovaného podniku.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 3 nasl., navrhovaný výrok rozhodnutia, body 1 až 13

Spoločnosť ST je podľa § 12 ods. 3 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách povinná od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni doručenia tohto rozhodnutia účtovať za službu ukončovania volania maximálnu cenu vo výške 0,001234 € za minútu pri všetkých volaniach ukončených vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení spoločnosti ST zostavených v inej národnej alebo zahraničnej fixnej prípadne mobilnej sieti.

Návrhy:

1. Navrhujeme v navrhovanej cene zohľadniť aj ďalšie náklady nevyhnutne vznikajúce i pre hypotetického efektívneho operátora, t.j. náklady zodpovedajúce uplatneniu modelu bottom up LRIC plus, vrátane
 - o spoločných sieťových nákladov – zodpovedajúcej pomernej časti nákladov pripadajúcich na veľkoobchodnú službu navrhovanú na cenovú reguláciu týmto návrhom opatrenia,
 - o nákladov na réžiu a pomernej časti spoločných nesieťových nákladov, týchto nákladov minimálne spôsobom obdobne ako

v prípade stanovenej ceny zostavenia volania v pevnom umiestnení

2. Zohľadnenie dodatočných nákladových prvkov, vstupujúcich do ceny prepojenia na základe tzv. medzinárodných zmlúv, a úprava platnosti regulovanej ceny v tomto návrhu opatrenia ako maximálnej len na podmienky tzv. národného prepojenia a pre prepojenie prostredníctvom medzinárodných zmlúv priznať primeraný príplatok zodpovedajúci komerčne dohodnutému tranzitnému poplatku, nepodliehajúci cenovej regulácii podľa tohto návrhu opatrenia.

3. Zohľadnenie už dosiahnutej úrovne deregulácie a ponechanie neregulovanej ceny dvojitého tranzitu ako aj podľa tohto návrhu opatrenia.

Odôvodnenie:

Ad 1. Každý, aj hypoteticky efektívny operátor, ak chce rozvíjať svoju hypotetickú efektívnu sieť, nevyhnutne potrebuje vynaložiť náklady, ktoré tu uvedená cena na základe modelu BU LRIC pure principiálne nezohľadňuje. Núti tak ST nie zohľadňovať iba náklady hypotetického efektívneho operátora, ale naopak časť nákladov hypotetického efektívneho operátora nezohľadňovať a je zjavne v rozpore s primeranosťou takto uloženej povinnosti.

Nútenie poskytovať služby pod náklady okrem problematickosti aj z pohľadu súťažného práva de facto porušuje právo ST na vlastníctvo, keď ho núti poskytovať služby na jeho vlastnej sieti bez kompenzácie aspoň nevyhnutných nákladov, ktoré mu tým vznikajú a vznikali by i hypotetickému efektívnemu operátorovi. ST je tak fakticky v pozícii vyvlastňovaného subjektu, keď je orgánom štátnej správy nútený v zmysle návrhu opatrenia doplácať na poskytovanú službu, ktorá sa na uvedenej úrovni efektivity pri zohľadnení všetkých efektívnych nákladov poskytovať nedá a samotný prístup/model „BU LRIC pure“ to v rozpore s tvrdením o zohľadnení nákladov hypoteticky efektívneho operátora priznáva, keď konštatuje principiálne nezohľadnenie veľkej časti nákladov, a to ani na efektívnej úrovni.

Modelu LRIC plus na báze bottom up prístupu rovnako zohľadňuje len náklady hypoteticky efektívneho operátora, avšak neodmieta principiálne a účelovo náklady, ktoré hypoteticky efektívny operátor musí vynakladať. Nie je preto dôvod namietat' takýto prístup ako v rozpore s požiadavkou na efektívnosť vynakladaných nákladov či dosiahnutia benefitu či narušenia hospodárskej súťaže a prínosu pre spotrebiteľov. Naopak podnákladové poskytovanie služby skresľuje súťaž na iných trhoch, na ktorých sa má podľa modelu použitého v návrhu opatrenia tento náklad zohľadniť a vedie k útlmu investícií a rozvoja sietí a kvality služieb, ktoré sú na základe opatrenia orgánu štátnej správy v zmysle prezentovaného návrhu poskytované pod náklady, keďže vzhľadom na ostrú súťaž založenú na infraštruktúre na iných trhoch ako i mobilnú substitúciu nie je možné náklad kompenzovať účtovaním kvázi monopolisticky určovaných zvýšených retailových cien. ST to doteraz nerobil, nemá vytvorený vankúš, ktorý by uvedený dopad absorboval a z dôvodu tvrdého konkurenčného boja ako i zákazu krížového financovania si ho nemôže vytvoriť ani do budúcnosti, a vzhľadom na principiálne odmietnutie zohľadnenia časti nákladov modelom nedokáže tieto náklady zefektívniť na modelovanú úroveň ani ako hypoteticky efektívny operátor. Uvedené je v celkom jasnom rozpore s ukladáním povinností podľa §18 ods. 1 ZEK, ktorých konečným uplatnením je i návrh tu uvedeného opatrenia tak, aby boli primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej hospodárskej súťaže a rozvoj vnútorného trhu.

Rovnako si dovoľujeme poukázať na fakt, že cieľom aplikácie modelu, ktorého výsledok je prezentovaný v cene v návrhu opatrenia, mala byť cenová harmonizácia medzi ukončovacími poplatkami v mobilnej a pevnej sieti. ST poukazuje na skutočnosť, že tak nízko aplikovaná cena v návrhu opatrenia nielenže nepokrýva náklady hypoteticky efektívneho operátora, ale navyše práve pre svoju nízkosť spôsobuje roztvárание nožníc cien za veľkoobchodné služby ukončovania volaní v pevnej a mobilnej sieti. V záujme jednoznačnosti nášho stanoviska si dovoľujeme výslovne zdôrazniť, že ST určite nemá na mysli ako riešenie zníženie ceny ukončovania volaní v mobilnej sieti, čo by ST len ďalej poškodilo v jeho oprávnenej požiadavke na možnosť uplatnenia si nákladov minimálne vo výške nákladov hypotetického efektívneho operátora, ale naopak, ST tým len opätovne poukazuje na skutočnosť, že takto nastavená veľkoobchodná cena v návrhu opatrenia pre ukončovanie volaní v pevnej sieti neumožňuje pokrytie nákladov vznikajúcich aj hypoteticky efektívnemu operátorovi a poškodzuje ho pri poskytovaní služieb volaní na pevnej sieti ako i ostatné subjekty pôsobiace na tomto trhu. Riešením je primerané zohľadnenie všetkých nákladov hypotetického efektívneho operátora vid' minimálne model bottom up LRIC plus.

Ad 2. Pre ukončovanie volaní prostredníctvom medzinárodných zmlúv o prepojení historicky platia odlišné podmienky na trhu. Medzinárodné zmluvy o prepojení sú oddávna, teda ešte pred samotnou a liberalizáciou a s ňou súvisiacou ex ante reguláciou národného trhu predmetom komerčných vzťahov a rokovaní s podnikmi, ktoré nepôsobia na národnom trhu SR a nepodliehajú regulácii v SR. Mnohé z týchto podnikov nepodliehajú ani regulačnému rámcu aplikovanému v rámci EÚ, keď ich sídlo je mimo krajín EÚ. Na úrovni poskytovania si služieb na základe medzinárodných zmlúv o prepojení teda podniky v existujúcom komerčnom prostredí veľmi dynamicky riešia a upravujú svoje vzájomné prepojuvacie vzťahy, vrátane komerčne dohadovaných cien, pre ktoré sú podmienky regulovaného trhu prakticky nepoužiteľné.

Podmienky medzinárodných zmlúv o prepojení sú vyvažované vzájomnou komerčnou cenovou ponukou za vzájomné si poskytovanie služieb. Služba ukončenia volania zo zahraničia sa poskytuje za komerčných podmienok a na báze recipročných dohôd. Ide teda špecifické a dlhodobé komerčne upravované vzťahy.

Regulácia služby ukončenia volania, ktorá je predmetom národných zmlúv o prepojení, vytvára dodatočný tlak na súťaž o ukončovanie medzinárodných volaní do sietí na trhu ukončovania volania v Slovenskej republike. Každý národný operátor sa snaží ponúknuť maximálne výhodnú cenu ukončovania volania aj na medzinárodnom prepojení a využiť tak priestor medzi cenami medzinárodných zmlúv a regulovanou národnou cenou, ktorej však zodpovedajú podmienky regulovaného národného prepojenia a vytvára tak tlak na jej znižovanie. Efekt regulácie sa tak nepriamo dosahuje a pritom ponecháva istú voľnosť komerčnej úpravy vzájomných vzťahov a tomu zodpovedajúcich cien.

Pod tlakom súťaže sa teda priestor medzi komerčnou cenou na medzinárodnom prepojení a regulovanou cenou na národnom prepojení stáva veľmi malým a jeho efektívne využitie vyžaduje veľké objemy takto získanej medzinárodnej prevádzky z ktorej časť sa potom ďalej ukončuje cez národné prepojenie takéhoto podniku do národných sietí. V intenciách uvedeného sa teda volania v rámci medzinárodného prepojenia ukončujú vo veľkých objemoch, pričom podnik ukončujúci volania do SR

cez medzinárodné prepojenie nerobí a ani nevie urobiť detailnú analýzu čísla podľa jednotlivých sietí, len podľa krajiny. Distribúciu do ďalších národných sietí prostredníctvom národného prepojenia následne vykonáva podnik, ktorý na medzinárodnom prepojení za komerčnú cenu využíva hoci minimálny, ale pri veľkých objemoch predsa len dostatočný priestor pre získanie výnosu za tranzit týchto volaní. V prípade, ak by sa cena na medzinárodnom prepojení rovnala regulovanej cene ukončenia volania, žiaden podnik by nemal dôvod volanie ďalej tranzitovať, keďže za jeho tranzit by nemal zaplatené, ak by si ho medzinárodný operátor neobjednal a vo svojej sieti by ho ukončiť nemohol. Pritom o uvedené volanie nestojí a ani ho nepožaduje, keďže jeho tranzit a ukončenie v inej sieti mu pôsobí len ničím nekompenzované dodatočné náklady. Môže sa teda stať, že medzinárodný operátor bude ukončovať volania podľa kódu krajiny len v jednej sieti, pričom si neobjedná a teda nezaplatí následný tranzit do menších sietí, čo ani podnik prepojený s ním na medzinárodnom prepojení, ani národný regulátor nevie ovplyvniť. Zároveň sa podniky prevádzkujúce menšie národné siete nebudú môcť s ním kvôli, z pohľadu medzinárodného ukončovania volaní, nízkym ponúkaným objemom ukončovania volaní vo svojich sieťach priamo prepojiť a jednoducho množstvo volaní zo zahraničia, osobitne do menších sietí, ktoré nie sú napojené na medzinárodné skupiny, nebude prostredníctvom medzinárodného prepojenia ukončované.

V súvislosti vyššie uvedeným odsekom pritom treba podotknúť, že sú to mnohé menšie podniky na trhu SR, ktoré využívajú príležitosť tzv. arbitráže na základe malého, ale vzhľadom na veľký objem spracúvaných volaní dostatočného priestoru medzi cenou za ukončenie volania na komerčnom medzinárodnom prepojení a regulovanou cenou na regulovanom národnom prepojení. Tieto podniky do svojich sietí prijímajú a cez využitie svojej národnej infraštruktúry ďalej cez národné prepojenie ukončujú, takpovediac distribuujú volania aj pre ostatné menšie podniky, dokonca i samotný ST, pokrývajúc si náklady tranzitu z uvedeného malého rozdielu cien. Je možné, že pre viacero týchto podnikov, vytvárajúcich tiež súťaž na národnom trhu poskytovania maloobchodných služieb volaní, uvedená aktivita predstavuje dôležitý zdroj príjmov v portfóliu ich služieb a jej výpadok reguláciou sa môže negatívne dotknúť ich fungovania na trhu a teda i súťaže na trhu a benefitov pre samotného spotrebiteľa.

Regulácie ceny ukončovania volaní prostredníctvom medzinárodných zmlúv spôsobí vážne problémy v podmienkach jej doterajšieho poskytovania, ktoré sú komerčné zodpovedajúce dohodnutej komerčnej cene, zohľadňujúcej dodatočné komerčné služby, obdobné neregulovanej službe tranzitu volaní. ST aj teraz ponúka každému podniku, vrátane zahraničných podnikov prepojenie zodpovedajúce regulovaným podmienkam prepojenia na národnej úrovni, vrátane cien. ST sa ukončovaniu volaní zo zahraničia prostredníctvom zmlúv o národnom prepojení podľa referenčnej ponuky o prepojení nijako nebráni. Trh SR je však, osobitne z globálneho pohľadu medzinárodného prepojenia, pomerne malý. Pomernú malosť trhu konštatuje i úrad ďalej v analýze. V dôsledku uvedeného sa ST síce vie so zahraničným partnerom na medzinárodnom prepojení dohodnúť na komerčnej cene vyvažujúcej komerčné podmienky takéhoto prepojenia, nemá však prostriedky primäť ho, aby akceptoval regulované podmienky prepojenia, t.j. bez dodatočných služieb vyvažovaných komerčnou cenou, zodpovedajúcej regulovanej cene ukončovania volaní a nemôže sa za týmto účelom ani obrátiť na úrad, keďže prepojený podnik nesídlí v SR a často ani v krajine EÚ. Podniky prepojené prostredníctvom

medzinárodných zmlúv navyše ani neriešia otázku plnenia povinností na národnom trhu a podnikom s prepojením na základe medzinárodných zmlúv vznikajú ďalšie náklady, napríklad na správne odsmerovanie prepojených volaní na prenesené číslo, čo si doteraz rovnako zohľadňovali v komerčnej cene volaní ukončovaných prostredníctvom medzinárodných zmlúv o prepojení.

Samotné prepojenie na základe medzinárodných zmlúv o prepojení sa pritom v mnohých prípadoch realizuje v zahraničí resp. na hranici štátu, kde si ST za týmto účelom zabezpečuje infraštruktúru nad rámec svojej národnej siete a teda i služby ukončovania volania v nej, preto pre túto službu nemožno za adekvátne považovať regulovanú cenu ukončovania volaní. Minimálne takéto prepojenie by malo byť v rámci návrhu opatrenia úradu zohľadnené ako nepodliehajúce regulačným povinnostiam týkajúcim sa služby ukončenia volania, keďže okrem služby ukončenia volaní je súčasťou medzinárodného prepojenia i prvok jej prenosu v zahraničí k bodu prepojenia s národnou sieťou, ktorý svojou podstatou predstavuje službu komerčného, neregulovaného tranzitu volania.

Podmienky prepojenia na základe medzinárodných zmlúv predstavujú teda osobitné podmienky, ktoré nezodpovedajú podmienkam ukončovania volaní tak, ako ich úrad definuje a mali by byť v tomto rozsahu z trhu vyňaté, resp. vyňaté z ukladaných povinností, pokiaľ bude zároveň umožnené regulované prepojenie podľa referenčnej ponuky na prepojenie sietí aj medzinárodným operátorom, ak oň prejavia záujem.

Iný prístup by de facto mohol spôsobiť paradoxné obchádzanie referenčnej ponuky národného prepojenia, čo by podnik poskytujúci služby vychádzalo nákladovo ešte drahšie a paradoxne by si nemohol náklady tohto riešenia ani zohľadniť, ani motivovať druhý podnik využívať efektívne riešenie na národnom prepojení sietí práve komerčnou platbou za prepojenie prostredníctvom medzinárodných zmlúv.

Osobitne ST poukazuje osobitne na skutočnosť, že veľká časť ukončovaných volaní zo zahraničia je zostavovaná v krajinách mimo EÚ a teda ukončovanie volaní do týchto krajín nepodlieha režimu regulačného rámca a ani harmonizačnému úsiliu podmienok ukončovania volaní na úrovni EÚ. Osobitne v súvislosti s plánovanou aplikáciou BU LRIC- pure modelu na výpočet cien ukončovania volaní zo strany úradu by pre ST aplikácia regulovaných podmienok prepojenia aj na ukončovanie volaní zostaveným v krajinách mimo EÚ predstavovala neprimeranú záťaž, nekompensovanú recipročným uplatnením regulovaných podmienok pre ukončovanie volaní do krajín mimo EÚ. Uvedené by priamo poškodzovalo ST, ktorého jediným prostriedkom na dojednanie vyvážených podmienok je možnosť komerčnej dohody na podmienkach ukončenia volaní zostavených v zahraničí v takejto krajine do siete ST. Preto sa domnievame, že ukončovanie takýchto volaní by malo byť z trhu vyňaté, resp. vyňaté z ukladaných povinností.

Ad 3. Aj súčasná cenová regulácia veľkoobchodnej služby v návrhu opatrenia neobsahuje reguláciu uvedenej časti prenosu volania s poukazom že prepojenie cez dvojitý tranzit v podmienkach slovenského telekomunikačného trhu nie je využívané a tiež vecne nie je súčasťou relevantného trhu (viď Rozhodnutie Telekomunikačného úradu SR zo dňa 6. septembra 2010, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku, str. 8).

I keby uvedená časť služby bola súčasťou zodpovedajúceho relevantného trhu, vzhľadom na vybudovanú paralelnú infraštruktúru niekoľkých podnikov minimálne na úroveň jednoduchého tranzitu a teda súťažné konkurenčné prostredie jej poskytovania nie je dôvod ju spätne regulovať a nie sú ani naplnené podmienky na jej reguláciu bez ohľadu na použitý model či technológiu siete. Uvedenú službu vie paralelne plnohodnotne poskytnúť niekoľko podnikov, poskytujúcich komerčnú službu tranzitu k bodom prepojenia na úrovni jednoduchého tranzitu. Služba na úrovni jednoduchého tranzitu je štandardne využívaná prevažnou väčšinou prepojených podnikov. Obdobný prístup deregulácie, dokonca až úrovne jednoduchého tranzitu sa uplatnil aj v regulácii ukončovania volania vo Francúzsku, kde bola regulovaná len miestna úroveň.

Máme za to, že nie je žiaden dodatočný súťažný dôvod už raz deregulovanú službu na úrovni dvojitého tranzitu resp. jej časť vymedzenú prechodom medzi dvoma tranzitnými ústredňami opäť cenovo regulovať. Takýto krok by znamenal neodôvodnený návrat k regulácii bez opory v realite súčasnej situácie na trhu. Uvedený prístup by bol tiež v rozpore s primeranosťou a odôvodnenosťou ukladaných povinností, ako i nedávno deklarovaným zámerom implementácie nového regulačného rámca znížiť mieru regulácie tam, kde nie je potrebná.

Zároveň by ponechanie deregulovanej veľkoobchodnej služby na úrovni dvojitého tranzitu i v tomto návrhu opatrenia čiastočne riešilo aj otázku pre prípad prepojenia prostredníctvom medzinárodných zmlúv, ktoré sa prevažne realizuje aj s využitím dvojitého tranzitu, keďže infraštruktúra druhej strany je pri prepojení prostredníctvom medzinárodných zmlúv minimálna a hovor si k bodom prepojenia svojej siete na ukončenie tranzituje resp. privádza ST sám, resp. využíva tranzit cez sieť národného IC-Partnera.

Stanovisko úradu

Ad. 1.

Úrad cenu vypočítal pomocou modelu BU LRIC pure vypracovanom poradenskou spoločnosťou PricewaterhouseCoopers Slovakia, s.r.o. Model je vypracovaný v súlade s metodickým prístupom, ktorý vychádza z regulačného rámca Európskej únie zakotvenom v Odporúčaní, a ktorý zavádza používanie prístupu „LRIC pure“. V bode 13 recitálu Odporúčania je uvedené: „S prihliadnutím na osobitnú charakteristiku trhov s prepojovaním volaní by sa náklady na služby telefónneho prenosu mali vypočítavať na základe prezieravých dlhodobých prírastkových nákladov (ďalej len „LRIC“). Pri modeli LRIC sa všetky náklady stávajú variabilnými, a keďže sa predpokladá, že všetky aktíva sa z dlhodobého hľadiska nahradia, stanovovanie poplatkov na základe LRIC umožňuje efektívne nahrádzať náklady. Modely LRIC zahŕňajú len tie náklady, ktoré vznikli zabezpečením vymedzeného prírastku. Prístup prírastkových nákladov, pri ktorom sa priradia iba efektívne vynaložené náklady, ktoré by nevznikli, keby sa služba zahrnutá v prírastku viac neposkytovala (t.j. náklady, ktorým možno predísť), podporuje efektívnu výrobu i spotrebu a na minimum obmedzuje možné narušenie hospodárskej súťaže. Čím väčšími sa prepojovacie poplatky vzdiaľujú od prírastkových nákladov, tým k väčšiemu narušeniu hospodárskej súťaže dochádza medzi pevnými a mobilnými trhmi a/alebo medzi prevádzkovateľmi s asymetrickými trhovými podielmi a prevádzkovými tokmi. Je teda odôvodnené uplatňovať čistý prístup LRIC (z angl. „LRIC pure“), pri ktorom je

významným prírastkom veľkoobchodná služba prepojovania volaní a ktorý zahŕňa len náklady, ktorým možno predísť.“ Z uvedeného vyplýva, že úrad nemôže cenu počítať iným modelom ako navrhuje spoločnosť ST ani zahrnúť do výpočtu ďalšie nákladové položky ako spoločné sieťové náklady, náklady na réžiu a spoločné nesieťové náklady.

Cenová regulácia nie je v rozpore s ústavnými právami ani chránenými záujmami regulovaného podniku. Jej cieľom ani výsledkom nie je nútené poskytovanie určitej služby so stratou, ale poskytovanie služby za nákladovo orientované ceny vychádzajúce z efektívne vynaložených nákladov. K efektívne vynaloženým nákladom sa pripočítava takisto miera návratnosti vynaložených nákladov (WACC), ktorá zabezpečuje, aby poskytovanie služby bolo primerane ziskové. Pri cenovej regulácii úrad postupuje výlučne na základe zákona a zákonom stanoveným spôsobom, čím napĺňa požiadavku vyjadrenú v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

V prípade, že na relevantnom trhu nie je efektívna hospodárska súťaž existuje možnosť, že významný podnik môže požadovať neprímerane vysoké ceny. V takomto prípade cenová regulácia predstavuje nástroj, prostredníctvom ktorého sa má takémuto konaniu predísť. Podľa ustanovenia článku 13 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica), sa cenová regulácia uplatní vtedy, keď analýza trhu ukazuje, že nedostatok efektívnej hospodárskej súťaže znamená, že významný podnik by mohol na škodu koncových užívateľov držať ceny na neprímerane vysokej úrovni. Cieľom ani výsledkom regulácie teda nie je predátorská cenotvorba a vylúčenie súťaže, ale naopak ochrana a rozvoj efektívneho súťažného prostredia zabránením uplatňovania neprímerane vysokých cien.

Odporúčanie vo svojom znení jednoznačne smeruje k využitiu metódy LRIC pure, keď definuje, že:

„S prihliadnutím na osobitnú charakteristiku trhov s prepojovaním volaní by sa náklady na služby telefónneho prenosu mali vypočítať na základe prezieravých dlhodobých prírastkových nákladov (ďalej len „LRIC“). Pri modeli LRIC sa všetky náklady stávajú variabilnými, a keďže sa predpokladá, že všetky aktíva sa z dlhodobého hľadiska nahradia, stanovovanie poplatkov na základe LRIC umožňuje efektívne nahrádzať náklady. Modely LRIC zahŕňajú len tie náklady, ktoré vznikli zabezpečením vymedzeného prírastku. Prístup prírastkových nákladov, pri ktorom sa priradia iba efektívne vynaložené náklady, ktoré by nevznikli, keby sa služba zahrnutá v prírastku viac neposkytovala (t.j. náklady, ktorým možno predísť), podporuje efektívnu výrobu i spotrebu a na minimum obmedzuje možné narušenie hospodárskej súťaže. Čím väčšími sa prepojovacie poplatky vzdalujú od prírastkových nákladov, k tým väčšiemu narušeniu hospodárskej súťaže dochádza medzi pevnými a mobilnými trhmi a/alebo medzi prevádzkovateľmi s asymetrickými trhovými podielmi a prevádzkovými tokmi.“

Pripomienka neakceptovaná

Ad 2.

Úrad sa k pripomienke spoločnosti ST ohľadne ceny za ukončovanie medzinárodného volania vyjadril už v bode („Pripomienka spoločnosti GTS bod 3“).

V prípade, že významný podnik poskytuje najprv medzinárodný tranzit volania (napr. z Frankfurtu) a následne jeho ukončenie ako viazaný produkt, tak regulovaná cena

za ukončenie volania tvorí časť ceny za tento viazaný produkt. Cena za medzinárodný tranzit nie je regulovaná. Pre spresnenie úrad ešte uvádza:

Pri volaniach prichádzajúcich zo zahraničia môžu nastať 2 scenáre:

- A. Medzinárodné volanie v medzinárodnom bode prepojenia (napr. vo Frankfurte) preberie významný podnik, ktorý volanie tranzituje a následne ukončí vo svojej sieti. Takéto volanie je viazaným produktom skladajúcim sa z tranzitu a ukončenia, preto aj jeho cena sa skladá z 2 komponentov: 1. neregulovaná cena za tranzit a 2. regulovaná cena za ukončenie volania. Oba uvedené komponenty tvoria cenu viazaného produktu a takúto cenu zaplatí zahraničný operátor významnému podniku, ktorý od neho preberá medzinárodné volanie na tranzit a ukončenie v sieti významného podniku.
- B. Medzinárodné volanie z medzinárodnej bodu prepojenia preberie ľubovoľný podnik, ktorý volanie len tranzituje a toto volanie nie je určené na ukončenie v jeho sieti. Tento tranzitujúci podnik si vyúčtuje od zahraničného operátora (od ktorého preberá prevádzku) cenu viazaného produktu (za ukončenie a tranzit), ktorá sa skladá z 2 komponentov: 1. neregulovaná cena za tranzit a 2. regulovaná cena za ukončenie volania v sieti v pevnom umiestnení. Toto volanie je ďalej postúpené na ukončenie volania do siete iného podniku a tento podnik volanie ukončí vo svojej sieti a za toto ukončenie volania v jeho sieti bude účtovať regulovanú cenu za ukončenie volania. Pri takomto volaní zo zahraničia dochádza ku kaskádovitému spôsobu zúčtovania - platieb.

Úrad uvádza, že operátori za účelom tranzitu medzinárodného volania zabezpečujú infraštruktúru nad rámec svojej národnej siete.

Konkrétne v takom prípade, ak slovenský národný operátor A prevezme určitý objem volaní v medzinárodnom bode prepojenia určenej na ukončenie na území SR, je tento oprávnený účtovať cenu, ktorá bude obsahovať regulovanú cenu za ukončovanie a neregulovanú cenu za tranzit takéhoto volania, pretože časť takýchto volaní je ukončená v sieti tohto národného operátora A, ale časť volaní je postúpená na ukončenie v sieti iných národných operátorov. Na trhu tranzitu je efektívna súťaž, a preto tento trh nie je regulovaný. Tranzit volaní môže zabezpečovať aj iný operátor, ktorý ponúkne lepšie podmienky. Úrad súhlasí s názorom spoločnosti ST, že ak by sa cena na medzinárodnom prepojení rovnala regulovanej cene za ukončenie volania, žiaden podnik by nemal dôvod volanie ďalej tranzitovať, keďže za jeho tranzit by nemal zaplatené.

Pripomienka neakceptovaná

Ad 3.

Služba ukončovania volaní na veľkoobchodnej úrovni, v súlade s vecným vymedzením relevantného trhu č. 3, zahŕňa tú časť prenosu volania, ktorá je vymedzená ústredňou, na ktorej je možné poskytovať prepojenie a koncovým bodom siete bez ohľadu na použitú technológiu, pričom vymedzenou ústredňou sa rozumie miestna alebo tranzitná ústredňa, v ktorej sú siete prepojené a to bez ohľadu na to, na akej úrovni sú siete prepojené (či na miestnej úrovni, na úrovni prvého alebo druhého tranzitu). Najpodstatnejším faktorom je prenos volania z bodu prepojenia medzi dvomi pevnými sieťami, resp. z bodu prepojenia medzi pevnou a mobilnou sieťou do koncového bodu jednotlivého podniku.

V súlade s definíciou relevantného trhu pre vymedzenie služieb spadajúcich na tento trh nie je podstatný spôsob prepojenia, alebo úroveň prepojenia, ale služby

ukončovania volania v pevnom umiestnení, ktoré si vzájomne medzi sebou poskytujú jednotlivé podniky, aby zabezpečili dovolateľnosť svojich koncových zákazníkov.

Spoločnosť ST je jediným podnikom, ktorý poskytuje ukončenie volania s prepojením na úrovni dvojitého tranzitu. Napriek tomu, že objem volaní ukončený na úrovni dvojitého tranzitu je menší ako 1% z celkového objemu volaní ukončených v pevnej sieti spoločnosti ST, úrad nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST vyňať službu ukončenia volania na úrovni dvojitého tranzitu z definície trhu a ani z ukladania povinností. Ak nejaký podnik bude mať záujem sa na tejto úrovni prepojiť, tak je opodstatnené, aby významný podnik plnil uložené povinnosti aj pri poskytovaní tejto služby. Pre úplnosť úrad na záver uvádza, že čistý tranzit volania medzi dvomi bodmi prepojenia nie je súčasťou relevantného trhu.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 5 druhý odsek

Týmto rozhodnutím sa ruší rozhodnutie o regulácii cien č. 628/14/2011 zo dňa 7. novembra 2011 a rozhodnutie o rozklade č. 84/01/2011 zo dňa 9. februára 2012.

Návrh:

Doplniť dobu platnosti uvedeného rozhodnutia minimálne do 30.6. budúceho roku.

Odôvodnenie:

Uvedené odôvodňujeme zabezpečením dostatočnej právnej istoty regulovaného podniku a stabilizácie pomerov na trhu. ST ako silne regulovaný podnik má existenčný záujem na stabilnom regulačnom prostredí a predvídateľnosti regulačných zmien, osobitne tých smerujúcich k ďalšej regulácii, čo bolo doposiaľ zabezpečené stanoveným časovým obdobím platnosti regulovaných cien.

Doposiaľ aplikovaný postup stanovujúci metódu kalkulácie cien osobitným rozhodnutím, ktorý považujeme za transparentnejší, zároveň v sebe implementoval aj prvok časovej platnosti. Rovnako doposiaľ prijímané opatrenia ohľadom regulácie cien na trhu ukončovania volaní v mobilných sieťach rovnako stanovovali čas platnosti takéhoto opatrenia.

Dovoľujeme si i tu uviesť, že v súlade s deklarovaným záujmom na stabilnom regulačnom prostredí naďalej zastávame názor o potrebe prehodnotenia použitého modelu na úroveň ceny minimálne podľa modelovania modelom bottom up LRIC plus a navýšenia maximálnej ceny o vyššie uvedené položky a tento náš návrh treba chápať v tomto kontexte.

Stanovisko úradu

Úrad vo výroku návrhu Rozhodnutia neuviedol termín ukončenia platnosti rozhodnutia. Neurobil tak ani v rozhodnutí o regulácii cien č. 628/14/2011 zo dňa 7. novembra 2011 ani v rozhodnutí o rozklade č. 84/01/2011 zo dňa 9. februára 2012. Podľa názoru úradu neuvedením termínu ukončenia platnosti rozhodnutia nevzniká právna neistota regulovaného podniku ani destabilizácia pomerov na trhu. Svedčí o tom aj súčasný stav a navyše spoločnosť ST veľmi dobre vie, že údaje za predchádzajúci rok je schopná predložiť až k 30. júnu bežného roku.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 5, prvá časť odseku za nadpisom 1.

Úrad rozhodnutím č. .../OER/2013 zo dňa ...marca 2013 vydaným v správnom konaní vedenom vo veci určenia významného podniku podľa § 18 ods. 1 zákona o

elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 19 až 25 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 3 určil

.....

za podniky s významným vplyvom na relevantnom trhu č. 3 a uložil im popri iných povinnostiach aj povinnosť regulácie cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách. Analýza relevantného trhu č. 3 preukázala, že sú splnené podmienky pre uloženie povinnosti regulácie cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách. Z toho dôvodu úrad navrhol povinnosti súvisiace s reguláciou cien.

Návrh:

Predložiť uvedený návrh opatrenia až po ukončení analýzy zodpovedajúceho relevantného trhu a vydania rozhodnutia na ňom a upravený v súlade s tam uvedenými závermi a znením uložených povinností.

Odôvodnenie:

Úrad v uvedenom texte navrhovaného opatrenia prejedikuje skutočnosti, ktoré podliehajú neukončenému rozhodovaciemu procesu. To spochybňuje jeho vážnosť a tiež naplnenie s ním spojených zákonných povinností. Rovnako v prebiehajúcich konzultáciách je spochybnená možnosť vyjadriť k skutočne finálnemu zneniu návrhu opatrenia.

V ďalšom vid' aj našu prvú pripomienku (Strana 1 a nasl. zoznam účastníkov konania 1 až 13) a jej odôvodnenie.

Stanovisko úradu

Úrad sa už vo svojom stanovisku k prvej pripomienke spoločnosti ST („Strana 1 a nasl. zoznam účastníkov konania 1 až 13“) vyjadril a preto len stručne zopakuje, že podniky určené za významné podniky úrad určil na základe výsledkov analýzy a nemá dôvod tento zoznam podnikov meniť. Úrad bol v Rozhodnutí Komisie vo veci SK/2012/1366 a SK /2012/1367 zo dňa 25.10.2012 EK vyzvaný aby začal uplatňovať ceny za ukončovanie volaní vypočítané v súlade s Odporúčaním čo najskôr a preto úrad uskutočňuje konzultácie k návrhu Rozhodnutia časovo takmer súbežne s konzultáciami k analýze relevantného trhu. Navyše problém určenia podnikov pôsobiacich na relevantnom trhu za významné podniky nie je predmetom tohto návrhu Rozhodnutia a teda predmetom týchto konzultácií.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 5, druhá časť odseku za nadpisom 1.

Významný podnik je povinný stanoviť ceny za ukončenie volania vo svojej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení tak, ako mu určí úrad v rozhodnutí o regulácii cien podľa § 12 zákona o elektronických komunikáciách.

Návrh:

Navrhujeme v súlade s našou požiadavkou i v rámci navrhovanej ukladanej povinnosti regulácie cien na zodpovedajúcom relevantnom trhu stanoviť metódu osobitným rozhodnutím v súlade s §12 ods. 3 písm. c) a následne odseku 5 ZEK a až na základe takto stanovenej metódy kalkulácie cien prijímať konkrétne rozhodnutie o regulácii cien.

Odôvodnenie:

Opätovne dávame do pozornosti určitosť ukladáných povinností a právnu istotu regulovaného subjektu. Súčasný spôsob regulácie umožňuje úradu ad hoc upravovať model bez toho, aby bol podniku daný dostatočný čas na jeho preštudovanie

a vyjadrenie sa k nemu a tiež aby bola zabezpečená právna istota ohľadom regulačného prostredia a obsahu povinností regulovaného podniku. Rovnako takýto postup zakladá možnosť účelového menenia metódy kalkulácie cien. Pripomíname, že uvedená cenová regulácia nie je len ad hoc resp. dočasnou reguláciou cien, ale systematickým nástrojom, ktorý by mal byť preto aj dostatočne predvídateľný a garantovaný. V súčasnom návrhu opatrenia, popri našich výhradách k samotnému použitému modelu, tento prvok absentuje.

Stanovisko úradu

Úrad rozhodol o regulácii cien podľa § 12 ods. 3 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách a to určením maximálnych cien. Určitosť a právna istota ukladaných povinností je v tomto prípade jednoznačne daná povinnosťou úradu pri určení ceny postupovať v súlade s Odporúčaním. Úrad je preto povinný použiť metodický prístup, ktorý zavádza používanie prístupu „LRIC pure“. V bode 13 recitálu Odporúčania je uvedené: „S prihliadnutím na osobitnú charakteristiku trhov s prepojovaním volaní by sa náklady na služby telefónneho prenosu mali vypočítať na základe prezieravých dlhodobých prírastkových nákladov (ďalej len „LRIC“). To znamená, že nedochádza tu k žiadnej možnosti účelového menenia spôsobu kalkulácie cien, prípadne použitia iného modelu. Model ako taký je daný Odporúčaním. Práve preto, že cenová regulácia nie je len ad hoc resp. dočasnou reguláciou cien, ale systematickým nástrojom, ktorý by mal byť preto aj dostatočne predvídateľný a garantovaný EK vydala Odporúčanie za účelom harmonizácie regulácie vo všetkých členských štátoch.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 5, odsek 4

Úrad pri návrhu povinnosti cenovej regulácie rešpektoval Odporúčanie Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ (2009/396/ES) zo dňa 07.05.2009 (ďalej len „Odporúčanie“) a Vysvetľujúce memorandum k Odporúčaniam.

Návrh:

Uvedené odporúčanie zohľadniť len v miere, ktorá nie je v rozpore s právnymi predpismi SR a právami dotknutých subjektov.

Odôvodnenie:

Uvedené Odporúčanie je podľa ST v rozpore so zásadou citovanou v § 12 ods. 5 ZEK, aby podnik mohol uplatniť všetky náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie ukončenia volania, teda jedinou úpravou prostredníctvom cenovej regulácie, ak náklady nevyhnutne vznikajú, má byť ich zefektívnenie, nie principiálne vylúčenie. Uvedená zásada sa podľa nášho chápania premieta do celej regulácie podľa § 12 ZEK, keďže nútenému poskytnutiu majetku pre účel využitia iným subjektom má zodpovedať primeraná náhrada.

Zohľadnenie postupu uvedeného v Odporúčaní, ako je premietnutý do návrhu opatrenia aplikáciou modelu „BU LRIC pure“, je zároveň v rozpore s právom ST na vlastníctvo, osobitne v nadväznosti na jeho ústavné právo disponovať majetkom s čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého odobratie či obmedzenie je možné len za primeranú náhradu, ktorá by aj v podmienkach poskytovania regulovanej služby zostavenia volaní nemala klesnúť pod náklady súvisiace s poskytovaním tejto služby.

Postup uvádzaný v odporúčaní je následne aj v rozpore so zásadou primeranosti ukladaných povinností účelu a princípom regulácie elektronických komunikácií uvedenou v § 18 ods. 1 ZEK (regulácia cien v návrhu opatrenia je výsledkom ukladaných povinností na ktoré sa vzťahujú zásady podľa §18 ZEK), keďže podnákladové ceny sú v rozpore s podporou efektívnej hospodárskej súťaže a spôsobujú obmedzenie investícií, čo je v rozpore s rozvojom vnútorného trhu. Reguláciou pod úroveň ceny, ktorú je možné dosiahnuť ako hypoteticky efektívny podnik zároveň zužuje aj finančný tok nevyhnutný na vybudovanie moderných sietí, hlavne náklady na prechod na technológiu NGN.

Rovnako takýto postup nie je v súlade so zásadou objektívnej odôvodnenosti ukladaných povinností uvedenej tamtiež, keďže samotná regulácia požaduje, aby sa služby krížovo nefinancovali.

Takýto prístup je tiež v rozpore s právom hospodárskej súťaže, nakoľko núti podnik uskutočňovať to, čo napĺňa skutkovú podstatu „predátorskej cenotvorby“ t.j. cenotvorby pod úroveň nákladov. Právo hospodárskej súťaže totiž uznáva typ nákladového modelu LRAIC, nie LRIC pure, ako „bernú mincu“ pre skutočnú výšku nákladov v sieťových odvetviach.

Samotné odporúčanie nemá iný, než odporúčací charakter a to aj v kontexte §11 ods. 2 ZEK a preto by jeho zohľadnenie resp. prihliadnutie k nemu malo byť len v rámci jeho súladu s právnymi predpismi SR. V prípade rozporu s národnou legislatívou ako i regulačným rámcom EÚ ho nemožno nekriticky aplikovať.

Dovoľujeme si tiež poukázať na obdobný prípád riešený v Holandsku. Ako konštatoval aj národný súd v Holandsku, nástroje regulácie používané pred uplatnením odporúčania sú s EÚ Regulačným rámcom súladné a nie je právny dôvod ich sprísňovať. Vo všeobecnosti, samotná regulácia požaduje, aby sa služby krížovo nefinancovali – čo je presný opak regulácie s používaním modelu BU LRIC pure. Rovnako deklaroval len odporúčací charakter Odporúčania a v zmysle uvedeného zrušil rozhodnutie národného regulátora postupovať pri regulácii cien volaní použitím modelu „BU LRIC pure“.

Stanovisko úradu

Navrhovaný metodický prístup úradu vychádza z regulačného rámca Európskej únie zakotveného v Odporúčaní, ktorý zavádza používanie modelu „LRIC pure“. V bode 13 recitálu Odporúčania je uvedené: „S prihliadnutím na osobitnú charakteristiku trhov s prepojovaním volaní by sa náklady na služby telefónneho prenosu mali vypočítavať na základe prezieravých dlhodobých prírastkových nákladov (ďalej len „LRIC“). Pri modeli LRIC sa všetky náklady stávajú variabilnými, a keďže sa predpokladá, že všetky aktíva sa z dlhodobého hľadiska nahradia, stanovovanie poplatkov na základe LRIC umožňuje efektívne nahrádzať náklady. Modely LRIC zahŕňajú len tie náklady, ktoré vznikli zabezpečením vymedzeného prírastku. Prístup prírastkových nákladov, pri ktorom sa priradia iba efektívne vynaložené náklady, ktoré by nevznikli, keby sa služba zahrnutá v prírastku viac neposkytovala (t.j. náklady, ktorým možno predísť), podporuje efektívnu výrobu i spotrebu a na minimum obmedzuje možné narušenie hospodárskej súťaže. Čím väčšími sa prepojovacie poplatky vzdiaľujú od prírastkových nákladov, tým k väčšiemu narušeniu

hospodárskej súťaže dochádza medzi pevnými a mobilnými trhmi a/alebo medzi prevádzkovateľmi s asymetrickými trhovými podielmi a prevádzkovými tokmi. Je teda odôvodnené uplatňovať čistý prístup LRIC (z angl. „LRIC pure“), pri ktorom je významným prírastkom veľkoobchodná služba prepojovania volaní a ktorý zahŕňa len náklady, ktorým možno predísť.“

Model LRIC pure je odbornou verejnosťou vnímaná ako perspektívny prístup na stanovenie ceny na základe modelovania nákladov, ktoré daná služba vyvolá. V súčasnosti takmer všetky krajiny Európskej únie implementujú alebo plánujú implementovať túto metódu, čiže ide zároveň o tzv. „best-practice“ v telekomunikačnom sektore.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, model LRIC pure je nákladovo orientovaný model, a teda nie je v rozpore s národným regulačným rámcom. Výpočet ceny za službu ukončovania volania vychádza z efektívne vynaložených nákladov vzniknutých v dôsledku poskytovania služby ukončovania volania. Úrad, Odporúčanie a ani bežná prax v krajinách Európskej únie nepovažuje za odôvodnené zahŕňať do výpočtu ceny za ukončovanie volania náklady, ktoré nevznikli v súvislosti s poskytovaním služby, ktorej sa predmetný výpočet a regulácia týka. Vzhľadom na fakt, že výpočet vychádza z efektívne vynaložených nákladov vzniknutých v súvislosti s poskytovaním služby ukončovania volania, a teda stanovená cena vychádza z efektívne vynaložených nákladov vzniknutých s poskytovaním služby ukončovania volania, nemožno ceny považovať za predátorské a ani neuplatňuje krížové financovanie. Práve naopak, úrad by považoval za neodôvodnené zahrnúť do regulovanej ceny ukončovania volania iné náklady ako tie, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním služby ukončovania volania, pretože by takto dochádzalo k financovaniu nákladov na iné služby prostredníctvom „garantovanej“ regulovanej ceny ukončovania volania. Takýto prístup by bol v rozpore s princípmi trhovej ekonomiky, v rámci ktorých majú byť ceny v čo najväčšej miere riadené trhovými silami.

Podľa názoru úradu v § 12 ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách nie je nikde priama indícia, že „podnik pri regulovanej cene by mal možnosť uplatniť **všetky** náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie ukončenia volania“. Uvedený paragraf zákona o elektronických komunikáciách stanovuje povinnosť úradu, že ak rozhodne o regulácii cien podľa § 12 ods. 3 písm. c), určí v rozhodnutí metódu kalkulácie cien. Zároveň ukladá podniku povinnosť preukázať, že ceny obsahujú **iba** náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie danej služby. Nikde nie je teda uvedené, že do cenovej regulácie úrad zahrnie všetky náklady, ale iba náklady späté s poskytovaním danej služby. Tu je potrebné zdôrazniť, že úrad vydáva rozhodnutie o regulácii cien podľa § 12 ods. 3 písm. a) a nie podľa písm. c) Kalkulácia prebieha podľa metódy určenej úradom, ktorá obsahuje druhy nákladov a pravidlá ich priradenia. Cenová regulácia na základe modelu LRIC pure preto nie je v rozpore so zákonom o elektronických komunikáciách. Úrad teda pri cenovej regulácii na danom relevantnom trhu postupuje podľa Odporúčania. Podľa názoru úradu neexistuje dôvod, pre ktorý by malo byť upustené od aplikácie Odporúčania na oblasť cenovej regulácie. Zo širšieho hľadiska predstavuje postup podľa Odporúčania, a takisto plnenie cieľa ustanoveného článkom 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby v platnom znení (ďalej aj len „rámcová smernica“), ktorým je jednotné uplatňovanie regulačného rámca. V bode 3 recitálu Odporúčania

je uvedené, že „Významné odlišnosti v regulačnom zaobchádzaní s prepojavacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach vytvárajú základné narušenia hospodárskej súťaže.“ Aplikáciou Odporúčania na oblasť cenovej regulácie teda úrad takisto predchádza možnému negatívnemu dopadu na súťažné prostredie.

Úrad cenu vypočítal pomocou modelu BU LRIC pure vypracovanom poradenskou spoločnosťou PricewaterhouseCoopers Slovakia, s.r.o. Model je vypracovaný v súlade s metodickým prístupom, ktorý vychádza z regulačného rámca Európskej únie zakotvenom v Odporúčaní, a ktorý zavádza používanie prístupu „LRIC pure“. Úrad nemôže cenu počítať iným modelom ako navrhuje spoločnosť ST ani zahrnúť do výpočtu ďalšie nákladové položky ako spoločné sieťové náklady, náklady na réžiu a spoločné nesieťové náklady.

Cenová regulácia nie je v rozpore s ústavnými právami ani chránenými záujmami regulovaného podniku. Jej cieľom ani výsledkom nie je nútené poskytovanie určitej služby so stratou, ale poskytovanie služby za nákladovo orientované ceny vychádzajúce z efektívne vynaložených nákladov. K efektívne vynaloženým nákladom sa pripočítava takisto miera návratnosti vynaložených nákladov (WACC), ktorá zabezpečuje, aby poskytovanie služby bolo primerane ziskové. Pri cenovej regulácii úrad postupuje výlučne na základe zákona a zákonom stanoveným spôsobom, čím naplňa požiadavku vyjadrenú v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Rovnako ide o nesprávne ponímanie aktívnej povinnosti úradu podporovať investície do sietí nových generácií. Úrad v súlade s § 23 zákona o elektronických komunikáciách prihliada na mieru investovania významným podnikom s uznaním primeranej návratnosti vloženého kapitálu a s tým spojených rizík špecifických pre konkrétny nový investičný projekt. Úrad v návrhu Rozhodnutia uvádza: „Model prepočíta náklady na dané volania vrátane primeraného zisku, ktorý je stanovený na úrovni váženého priemeru nákladov na kapitál – WACC.“

Tvrdenie, že výpočet neumožňuje budovanie nových sietí NGN preto úrad nepovažuje za odôvodnené. Výpočet ceny za ukončovanie volania vychádza zo súčasných obstarávacích cien sieťových prvkov NGN. Takýto prístup teda jednoznačne umožňuje nákup nových NGN zariadení. Úrad, vychádzajúc z európskeho regulačného rámca nepovažuje za odôvodnené započítavať do súčasných cien za ukončovanie volania náklady vynaložené na budovanie zastaraných TDM sietí budovaných v minulosti, čo upravuje aj Odporúčanie:

V konkurenčnom prostredí by prevádzkovatelia súťažili na základe súčasných nákladov a neboli by odškodnení za náklady spôsobené nedostatočnou výkonnosťou. Údaje o historických nákladoch sa preto musia upraviť na údaje o súčasných nákladoch, aby vyjadrovali náklady efektívneho prevádzkovateľa, ktorý využíva modernú technológiu.“

Ide teda o nesprávny výklad zákona spoločnosťou ST.

V prípade, že na relevantnom trhu nie je efektívna hospodárska súťaž existuje možnosť, že významný podnik môže požadovať neprimerane vysoké ceny. V takomto prípade cenová regulácia predstavuje nástroj, prostredníctvom ktorého sa má takémuto konaniu predísť. Podľa ustanovenia článku 13 Smernice Európskeho

parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica), sa cenová regulácia uplatní vtedy, keď analýza trhu ukazuje, že nedostatok efektívnej hospodárskej súťaže znamená, že významný podnik by mohol na škodu koncových užívateľov držať ceny na neprimerane vysokej úrovni. Cieľom ani výsledkom regulácie teda nie je predátorská cenotvorba a vylúčenie súťaže, ale naopak ochrana a rozvoj efektívneho súťažného prostredia zabránením uplatňovania neprimerane vysokých cien.

Povinnosť úradu postupovať podľa Odporúčania vyplýva priamo z ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého úrad pri regulácii elektronických komunikácií prihliada na odporúčania a usmernenia Európskej komisie, vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia v Úradnom vestníku Európskej únie. Ak sa úrad rozhodne nepostupovať podľa Odporúčania Európskej komisie, informuje o tom Európsku komisiu a je povinný zdôvodniť svoje rozhodnutie.

Pri cenovej regulácii v Holandsku nastal prípad, kedy národný súd zaviazal národný regulačný orgán (OPTA) aby uplatnil pri cenovej regulácii inú metodiku než BU LRIC pure uvádzanú v Odporúčaní. Európska komisia následne začala tzv. fázu 2 vyšetrovania postupu OPTA, nakoľko zastáva názor, že odklon od odporúčanej metodiky nezaručuje naplnenie cieľov regulácie uvedených v článku 8 rámcovej smernice. V marci 2012 Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) vo svojom stanovisku k danej veci podporil stanovisko Európskej komisie. V júni 2012 vydala Európska komisia rozhodnutie, v ktorom uviedla:

1. OPTA by mala pozmeniť alebo stiahnuť opatrenia obsahujúce povinnosť cenovej kontroly týkajúcej sa poplatkov účtovaných operátormi s významným postavením na trhu/na trhoch fixného a mobilného ukončovania v Holandsku, aby sa zabezpečilo, že ocenenie skutočných nákladov pre poplatky aplikované na trhoch fixného a mobilného ukončovania je založené na metóde BU LRIC pure, čo je najvhodnejšia metóda pre reguláciu poplatkov na trhoch fixného a mobilného ukončovania.
2. OPTA by mala zaviesť metodiku stanovenú v Odporúčaní bezodkladne a v každom prípade najneskôr 1. januára 2013, s ohľadom na ciele stanovené v článku 8 odsek 3 písmeno d) rámcovej smernice, ktorá požaduje, aby OPTA spolupracovala s ostatnými národnými regulačnými orgánmi, s Komisiou a BEREC tak, aby zabezpečil rozvoj jednotného regulačného postupu, a ako je odporúčané Európskou komisiou v Odporúčaní, ktoré uznáva naliehavú potrebu zabezpečiť, aby spotrebiteľia získali čo najviac výhod pokiaľ ide o terminačné poplatky založené na skutočných nákladoch.

Úrad sa v tomto prípade stotožňuje s názorom Európskej komisie a rozhodol sa postupovať v súlade s Odporúčaním.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 5 a nasledujúce, odsek 5 a nasledujúce

Úrad stanoví cenu za službu ukončovania volania, ktorá bude vychádzať z nákladov teoretického efektívneho podniku využitím nákladového modelu čistých prezieravých dlhodobých prírastkových nákladov (Bottom up Long Run Incremental Costs pure

d'alej len „BU LRIC pure“). Uplatnenie tohto modelu je v súlade s koncepciou rozvoja siete efektívneho podniku.

....

Podľa Odporúčania modelu LRIC zahŕňajú len tie náklady, ktoré vznikli zabezpečením vymedzeného prírastku.

...

Takýto prístup podporuje efektívnu výrobu i spotrebu a na minimum obmedzuje možné narušenie hospodárskej súťaže.

...

Náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou sa na účely výpočtu ceny za ukončovanie volania neberú do úvahy. Z nákladov, ktoré súvisia s prevádzkou, sa k relevantnému prírastku ukončovania volania priradia iba tie náklady, ktorým by sa dalo predísť, keby sa neposkytovala služba ukončovania volania. Tieto náklady, ktorým možno predísť, sa vypočítajú tak, že náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, sa najprv priradia k iným službám (ako sú napr. dátové služby, IPTV atď.) a potom sa ku službe ukončovania volania priradia len zostatkové náklady.

...

Model pre stanovenie prírastkových nákladov za službu ukončovania volania v pevnom umiestnení transformuje vstupy významných podnikov na efektívne vstupy a to na základe porovnania vstupných dát poskytnutých podnikmi pôsobiacimi na trhu a odvodenia efektívnych vstupov od výrobcov technologických zariadení.

Metodika výpočtu prírastkových nákladov za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení vychádza z princípu modelovania hypotetického podniku, ktorý simuluje správanie efektívneho podniku na plne konkurenčnom trhu. Efektívny podnik je podnik využívajúci efektívne technológie a efektívne sieťové prvky, pričom sa vychádza z priemernej ceny vstupov.

...

Návrh:

Na stanovenie cien minimálne na základe postupu podľa modelu bottom up LRIC plus, zohľadňujúceho efektívne náklady podniku pri poskytovaní relevantnej regulovanej služby v návrhu opatrenia.

Odôvodnenie:

Okrem právnych námietok voči samotnému uplatneniu Opatrenia, ktoré sa obdobne vzťahujú i na jeho obsah, model BU LRIC plus, znemožnenie uplatnenia efektívnych nákladov prislúchajúcich k uvedenej službe nie je spravodlivé a odôvodniteľné ani z ekonomického pohľadu.

Nemožno ignorovať, že okrem prírastkových nákladov vznikajú i efektívnemu podniku i ďalšie náklady, ktoré takisto súvisia s poskytovanou službou. Úrad ich nakoniec v prípade stanovenia ceny za zostavenie volania v pevnej sieti sčasti akceptoval. Nehovoriac i o ďalších, spoločných sieťových nákladoch.

Ani teoretický efektívny operátor nie je schopný dlhodobo poskytovať služby pod efektívne vynakladané náklady. Preto by náklady na poskytovanie služby mali byť podnikom priznávané v celej ich výške, minimálne zohľadňujúce ich výšku pri uplatnení princípu teoretickej efektívnosti. Obmedzenie možnosti uplatnenia dôležitej časti nákladov vznikajúcich i hypotetickému efektívnemu podniku bez ohľadu na efektívnosť ich vynakladania, teda ako sme už v úvode našich pripomienok uviedli, nezohľadnenie primeranej časti spoločných sieťových nákladov ako i réžie a spoločných nesieťových nákladov neumožňuje efektívne prevádzkovanie

veľkoobchodnej služby a je v rozpore s už citovanými ustanoveniami právnych predpisov.

Takýto postup bude smerovať v rozpore s očakávaniami a tvrdeniami úradu v návrhu opatrenia o podpore efektívnej výroby i spotreby a o obmedzení možného narušenie hospodárskej súťaže na minimum, naopak k obmedzeniu súťaže – nezáujmu podnikov budovať siete a potom ich veľkoobchodne poskytovať pod vynaložené náklady, úpadku trhu, na ktorom sa podniky budú sústreďovať len na lukratívnych, prevažne biznisových zákazníkov vo veľkých centrách prinášajúcich dostatočné objemy služieb a teda i marže, bude viesť pod tlakom takéhoto „zúženia“ trhu k postupnému odchádzaniu podnikov z trhu, návratu k jeho monopolizácii a stagnácii trhu namiesto očakávaných investícií a rozvoja. Samotná regulácia teda podmienkami cenovej regulácie v navrhovanom opatrení na trhu ukončovania volaní, nezohľadňujúcimi dostatočne, či dokonca vôbec časť nákladov vznikajúcich i efektívnemu podniku znižuje atraktivitu nadväzujúceho maloobchodného trhu. Vytváraním prirodzeného záujmu podnikov sústrediť sa len na lukratívne oblasti poskytovania služieb, ktoré vykryjú abscentujúcu úhradu nákladov na analyzovanom trhu, regulácia v konečnom dôsledku znevýhodňuje mnohé rurálne oblasti. Regulácia cien v návrhu opatrenia teda pôsobí kontraproduktívne, v neprospech samotného spotrebiteľa.

Nemožnosť uplatniť si efektívne náklady v ich primeranom podiele v službe vzniku volania totiž rezultuje buď do vytvárania dlhodobo neudržateľnej straty podniku, alebo do ich premietnutia do vlastných maloobchodných nákladov, ktoré už rovnaký náklad pomerne obsahujú. To spôsobí znevýhodnenie podniku poskytujúceho službu ukončovania volania voči konkurentom využívajúcim podnákladovú stratovú službu nesymetricky čo do objemu jej poskytovania z ich strany voči takémuto podniku a vytvorí neefektívne poskytovanie maloobchodných služieb regulovaného podniku, čo je opäť v rozpore s princípmi regulácie spočívajúcej v podpore efektívnej hospodárskej súťaže a rozvoja vnútorného trhu podľa § 18 ods. 2 ZEK. ST navyše nie je na iných službách (ako sú napr. dátové služby, IPTV atď.) a súvisiacich maloobchodných trhoch kvôli konkurenčnému prostrediu ako i regulácii takto navýšené náklady prakticky zohľadniť. Preto teória postupu priradovania spoločných nákladov v modeli BU LRIC pure je zavádzajúca.

ST navyše veľkoobchodné služby v návrhu opatrenia poskytuje prevažne na sieti používajúcej pôvodnú technológiu Time Division Multiplexing – TDM (nie teda na technológii NGN), ktorej zariadenia sú určené špecificky na poskytovanie služieb volaní, skladajúcich sa z veľkoobchodných služieb zostavenia volaní a ukončovania volaní.

Úrad pritom už metódu BU LRIC pure aplikoval aj na službu zostavenia volaní. ST si tak nemôže kompenzovať objektívne vznikajúce a oprávnené náklady a to ani na jednu službu. Ako sme uviedli vyššie, nie je to objektívne možné ani v prípade ostatných služieb (ako sú napr. dátové služby, IPTV atď.) a teda nebolo by to možné ani v prípade fungovania na sieti na báze NGN. Uvedený stav je pre ST dlhodobo ekonomicky neúnosný.

Je zrejmé, že prístupom umožňujúcim na službu ukončenia volaní alokovať iba inkrementálne náklady ostáva nepokrytá veľká časť nákladov vznikajúcich využívaním zariadení spoločných pre viaceré druhy služieb v sieti ST. Uvedené platí

aj hypotetického efektívneho podniku poskytujúceho služby na báze prvkov NGN v plne konkurenčnom prostredí. Je logické, že na uvedených nákladoch by sa mali podieľať a v primeranom rozsahu ich znášať všetky služby, ktoré spoločné zariadenia využívajú. Uvedené náklady nemožno ignorovať a nie je zdôvodniteľné, aby z podieľania sa na nich bola vylúčená služba ukončenia volaní. Ideálne by priznané náklady mali zohľadňovať i reálnu možnosť ich dosiahnutia, teda efektívne vynaložené náklady v reálnych podmienkach, v ich vzájomnom porovnaní s teoreticky dosiahnuteľnou efektívnosťou, čo je obsahom súčasne platnej metódy, porovnávajúcej reálne efektívne vynakladané náklady s laboratórnymi, teoreticky dosiahnuteľnými nákladmi.

Navrhujeme preto úradu pri regulácii cien vychádzať z prístupu bottom up LRIC plus modelu / metódy kalkulácie cien V každom prípade však ukladaná povinnosť regulácie cien prepojenia má umožniť pokrytie všetkých prislúchajúcich nákladov služby vzniku volaní, nie len jej inkrementálnych nákladov.

Rovnako úradom prezentovaná metóda nezohľadňuje dodatočné náklady prechodu na nové technológie NGN, ktoré vznikajú i v prípade teoreticky efektívneho operátora. Princíp efektívnosti nemožno vykladať staticky a treba zohľadniť skutočnosť, že efektívnosť sa dosahuje v dlhodobom merítku a investícia a prechod na nové technológie môže dokonca viesť k počiatočnému nárastu nákladov na poskytovanie služby vzniku volaní, pokiaľ sa nedostaví tzv. „bod zlomu“ a uvedené náklady je potrebné zohľadniť i v prípade efektívneho operátora.

Pre účel zohľadnenia dodatočných nákladov prechodu na nové technológie NGN, ktoré vznikajú i v prípade teoreticky efektívneho operátora navrhujeme uplatnenie prechodného obdobia tzv. glide path.

Stanovisko úradu

Spoločnosťou ST požadovaná možnosť uplatniť v cene všetky náklady v plnej výške pri uplatnení princípu teoretickej efektívnosti, zohľadnenie primeranej časti spoločných sieťových nákladov ako i réžie a spoločných nesieťových nákladov by znamenalo odklon od modelu BU LRIC pure, čo by znamenalo odklon od prístupu stanovenom v Odporúčaní. Z pohľadu spoločnosti ST sú všetky náklady oprávnené a je potrebné ich zahrnúť do ceny. Ale každá metóda pre výpočet ceny stanovuje, ktoré náklady sú oprávnené a vstupujú do výpočtu ceny a ktoré nie. Aj keby úrad použil ako metódu pre reguláciu napr. FAC (metóda plne alokovaných nákladov) došlo by pri nej k označeniu niektorých nákladových položiek za neoprávnené a nemohli by do výpočtu vstupovať. Ak by to tak nebolo, potom by to znamenalo žiadnu reguláciu, pretože bez stanovenia modelu pre výpočet ceny nie je možné vypočítať efektívnu cenu. Z uvedeného vyplýva, že model zahrňuje do vypočítanej ceny všetky objektívne a oprávnené náklady spojené s poskytovaním danej služby. Zároveň však úrad nepovažuje za opodstatnené, aby cena za ukončovanie volania kompenzovala akékoľvek iné náklady, ktoré spoločnosť ST považuje za nezohľadnené v cene iných **regulovaných** služieb.

Nie je pravdou tvrdenie spoločnosti ST, že regulácia cien v návrhu Rozhodnutia znižuje atraktivitu nadväzujúceho maloobchodného trhu. Zníženie veľkoobchodných cien za službu ukončovania volaní vytvára predpoklad pre zníženie maloobchodných cien volaní, čím sa môže vytvoriť väčší záujem o tieto služby.

Úrad nepovažuje uvedený výpočet za podnákladový, keďže umožňuje zahrnutie nákladov vzniknutých v dôsledku poskytovania služby ukončovania volania. Tieto sú v súlade s európskym regulačným rámcom považované na inkrementálne, teda výpočet vychádza z princípu posledného inkrementu. Zahrnutím iných nákladov ako tých, ktoré vznikli v súvislosti so službou ukončovania volania, by úrad postupoval v rozpore so základnými regulačnými princípmi. Náklady na neregulované služby by boli financované prostredníctvom „garantovanej“ regulovanej ceny prepojovacích poplatkov, čo by bolo v rozpore s princípmi trhovej ekonomiky, v rámci ktorých majú byť ceny v čo najväčšej miere riadené trhovými silami.

Model bol vypracovaný v súlade s Odporúčaním, ktoré vyžaduje, aby model v čo najväčšej miere zohľadňoval NGN sieť. V recitáli Odporúčania bod 12 je uvedené: „Nákladový model by mal byť založený na efektívnych technologických voľbách dostupných v časovom rámci, o ktorom sa pri modeli uvažuje, do takej miery, aby sa dali určiť. Vzostupný model, ktorý sa dnes tvorí, by teda v zásade mohol predpokladať, že chrbtovou sieťou pre pevné telefónne siete bude sieť novej generácie (NGN).“ Aj v bode 4 Odporúčania je uvedené: „Nákladový model by mal vychádzať z efektívnych technológií dostupných v časovom rámci, o ktorom sa pri modeli uvažuje. Preto by chrbtová (core) časť pevných aj mobilných telefónnych sietí mohla byť v zásade založená na sieti novej generácie.“ Model vychádza z princípu modelovania hypotetického operátora, ktorý by mal simulovať správanie efektívneho operátora na plne konkurenčnom trhu. Efektívny operátor je operátor využívajúci efektívne technológie a efektívne sieťové prvky. Preto v modeli je core časť siete založená na NGN zariadeniach, resp. už časť od „Metro Node“ vyššie je založená na NGN (teda ešte hierarchicky nižšie ako iba Core). PSTN prvky sú využívané v prístupovej (Access) časti (popri NGN) a minimálne v časti „Metro Node“(2 z 9), čo je v súlade s Odporúčaním, ktoré vyžaduje využitie NGN iba v Core časti. Takýto prístup je logický, pretože v nižších častiach siete nie je reálne mať iba NGN sieť, pretože by kapacitne nebola využitá.

EK vo svojom Rozhodnutí vo veciach SK/2010/1111 a SK/2010/1112 Veľkoobchodné ceny za ukončenie volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytované na pevnom mieste č. SG-Greffe(2010) D/12796 zo dňa 20.08.2010 uviedla: „Komisia berie na vedomie, že TÚ SR má v úmysle spustiť do konca roku 2012 v rámci ďalšieho kola preskúmania trhu nový vzostupný model BU-LRIC s cieľom stanoviť FTR, a to na základe nákladov vzniknutých efektívnemu operátorovi. V tejto súvislosti Komisia pripomína TÚ SR, že v súlade s bodom 11 Odporúčania o sadzbách za služby ukončenia volania by mali NRO zabezpečiť, aby boli poplatky za služby ukončenia volania na nákladovo efektívnej, symetrickej úrovni účinne zavedené do 31. decembra 2012. Do tohto dátumu by sa mal teda v plnej miere zaviesť odporúčaný model nákladov BU-LRIC.“

Z uvedeného rozhodnutia EK jednoznačne vyplýva, že úrad v žiadnom prípade nebude môcť pri ďalšom uplatňovaní regulácie použiť inú metódu ako BU LRIC pure a v súlade s Odporúčaním a ani postupné znižovanie poplatkov (tzv. „glide path“). V Odporúčaní v bode 11 je uvedené a EK trvá na tom, že NRO by mali zabezpečiť implementovanie prepojovacích poplatkov na nákladovo efektívnej a symetrickej úrovni do 31.decembra 2012. V bode 12 Odporúčania je síce uvedená možnosť implementácie nákladového modelu od 1. júla 2014 ale iba za výnimočných

okolností, ak NRO nie sú schopné najmä pre obmedzenosť zdrojov načas dokončiť odporúčaný nákladový model. Aj v takomto prípade však NRO musia použiť alternatívnu metodiku, čo znamená benchmark vypočítaný ako priemer sadziieb za služby prepojovania volaní, ktoré sa budú uplatňovať v členských štátoch uplatňujúcich model založený výhradne na metóde BU LRIC pure. V opačnom prípade EK pristúpi k fáze II. vyšetrovania podľa čl. 7a rámcovej smernice. Nakoľko úrad má model BU LRIC pure k dispozícii, je povinný ho použiť. Z uvedeného teda vyplýva, že úrad mohol začať uplatňovať model BU LRIC pure aj pred rokom 2013, pričom by mohol uplatniť postupnú zmenu („glide path“) do 31.12.2012.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 7, prvý odsek

Dimenzovaný model teoretického efektívneho podniku je kombináciou prístupu optimálneho návrhu topológie siete - Scorched Earth a súčasnej topológie siete - Scorched Node.

Návrh:

ST navrhuje používať iba prístup „Scorched Node“, nie kombináciu „Scorched Earth“ a „Scorched Node“

Odôvodnenie:

Kombinácia prístupu „Scorched Earth“ a „Scorched Node“ nie je namieste, podľa ST by malo ísť čisto o modelovanie „Scorched node prístupom“, ktorý lepšie zodpovedá realite podmienok SR – a to tak jeho geografických ako i demografických osobitostí. Uvedené faktory sme úradu mnoho krát zdôrazňovali i v pri aplikácii súčasných modelov cenovej regulácie. V prípade hornatej krajiny s nízkym podielom rurálneho obyvateľstva ako je Slovensko je pre modelovanie hoc i hypotetického efektívneho operátora, pre zachovanie predpokladu funkčnosti vymodelovanej siete, takýto prístup nevyhnutný.

Stanovisko úradu

Pri vytváraní modelu boli zúčastnení všetci operátori pôsobiaci na relevantných trhoch, predkladali údaje o topológii svojich sietí a vstupné údaje do modelu v takom rozsahu ako im to umožňovala ich vlastná evidencia. Všetky dostupné údaje boli využité pri tvorbe modelu, nastavení optimalizačných prvkov do modelu a pre nastavenie „benchmarks“ v modeli. Budú tiež používané pre „benchmarks“ porovnanie napr. cien jednotlivých prvkov siete a výpočet ceny, ktorý bude vykonávať úrad.

Existujú dva hlavné prístupy k modelovaniu topológie siete v LRIC modeloch „Scorched Earth“ a „Scorched Node.“ Ich popis je uvedený v manuáli.

Pri spracovaní modelu bol braný ohľad na fakt, že nie všetky vstupné údaje pre modelovanie na základe prístupu „Scorched Node“ budú dostupné. Z uvedeného dôvodu bola zvažovaná kombinácia prístupov Scorched Node a Scorched Earth. V prípade, že je možné získať potrebné vstupy pre prístup Scorched Node, model pracuje s týmto prístupom a vychádza z rozloženia prvkov siete zohľadňujúce topológiu siete a geografické špecifiká Slovenskej republiky. V modeli bol v konečnom spracovaní použitý prevažne prístup Scorched Node, pretože je komerčne aj ekonomicky nemožné priebežne meniť vzhlad uzlovej štruktúry siete, alebo robiť zásadné zmeny modelu nákladov v krátkom časovom horizonte. Pritom však dochádza v súlade s Odporúčaním k optimalizácii typu a počtu sieťových prvkov

(vzostupný prístup, z angl. Bottom-up) podľa ustanovenia Odporúčania. Problém prístupu k modelovaniu topológie siete nie je predmetom tohto návrhu Rozhodnutia a teda predmetom týchto konzultácií.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 7, tretí odsek

Cieľom modelu je spočítať jednotkové prírastkové náklady služieb pre jednotlivý rok. Náklady na vybudovanie siete sú investičné náklady, ktoré je potrebné anualizovať pomocou výpočtu ekonomických odpisov. Odpisy, v ekonomickom chápaní, by mali odrážať zmenu hodnoty aktív počas daného obdobia. Úrad sa rozhodol použiť metódu modifikovanej naklonenej anuity, pretože najviac zodpovedá reálnym podmienkam v telekomunikačnom sektore.

Návrh:

Pri aplikácii ceny zaviesť dostatočný časový priestor zohľadňujúci rozloženie investícií pri prechode z PSTN na NGN sieť, tzv glide path (uvádzané výhrady ST voči aplikácii BU LRIC pure nie sú týmto dotknuté).

Odôvodnenie:

Ekonomické odpisovanie je obsahom Odporúčania. Pri aplikácii ekonomického odpisovania preto treba použiť prístup zohľadňujúci obsah odporúčania v tomto bode v celom jeho rozsahu.

Alternatívna odpisová metóda z pohľadu obsahu odporúčania, ktoré uvádza ekonomické odpisovanie, nie je prijateľná, pokiaľ sa zároveň nezavedie glide path, ktorý zohľadní rozloženie investícií pri prechode z PSTN na NGN sieť. Metóda ekonomického odpisovania, na rozdiel od alternatívnej odpisovej metódy, totiž berie do úvahy celé obdobie investícií, takže jej kalkulácia uvažuje aj s rozložením investícií pri prechode z PSTN na NGN sieť. Ak bude použitá alternatívna odpisová metóda kvôli zjednodušeniu oproti Odporúčaniu, je potrebné rátať s glide path, aby alternatívna odpisová metóda rešpektovala obsah odporúčania, ktoré uvádza ekonomické odpisovanie.

Stanovisko úradu

Problém metódy ekonomického odpisovania nie je predmetom tohto návrhu Rozhodnutia a teda predmetom týchto konzultácií. Napriek tomu úrad uvádza, že Odporúčanie predpokladá implementáciu modelu BU LRIC pure do 31.12.2012, pričom práve obdobie do tohto dátumu považuje za prechodné obdobie pre implementáciu.

„Prechodné obdobie do 31. decembra 2012 by sa malo považovať za dostatočne dlhé na to, aby NRO mohli zaviesť nákladový model a aby prevádzkovatelia podľa neho prispôbili svoje podnikateľské plány a zároveň na druhej strane uznali naliehavú potrebu zabezpečiť užívateľom maximálny prospech z efektívnych prepojovacích poplatkov vyplývajúcich z nákladov.“

Z uvedeného teda vyplýva, že Úrad mohol zosúladiť spôsob výpočtu ceny za ukončovanie volaní aj skôr ako k roku 2013, pričom v takomto prípade by bolo možné uplatniť v postupnú zmenu („glide path“) do 31.12.2012.

Prípadné predĺženie prechodného obdobia je možné iba v prípade regulátorov s obmedzenými zdrojmi. Avšak aj v takomto prípade by v prechodnom období cena za ukončovanie volania poplatkov vychádzala z priemernej ceny v krajinách, kde bol využitý model BU LRIC pure:

„NRO s obmedzenými zdrojmi môžu výnimočne potrebovať na prípravu odporúčaného nákladového modelu dodatočné prechodné obdobie. Ak za takýchto okolností NRO môžu preukázať, že nejaká metodika (napr. referenčné porovnávanie), iná ako vzostupný model LRIC vychádzajúci zo súčasných nákladov, dosahuje výsledky, ktoré sú v súlade s týmto odporúčaním, sú efektívne a sú v súlade s výsledkami na konkurenčnom trhu, môžu uvažovať o stanovení prechodných cien na základe alternatívneho prístupu do 1. júla 2014. Ak by pre NRO s obmedzenými zdrojmi bolo objektívne neprimerané uplatňovať po tomto termíne nákladovú metodiku, tieto NRO môžu uplatňovať alternatívnu metodiku ďalej, až do termínu preskúmania tohto odporúčania, s výnimkou prípadu, ak by orgán vytvorený pre spoluprácu NRO s Komisiou, vrátane s ním spojených pracovných skupín, poskytol dostatočnú praktickú podporu a usmernenia, ktoré by umožnili prekonať túto obmedzenosť zdrojov, a najmä náklady na implementovanie odporúčanej metodiky. Nijaký podobný výsledok vyplývajúci z alternatívnych metódik by nemal prekročiť priemerné prepojovacie poplatky, ktoré stanovili NRO uplatňujúce odporúčanú nákladovú metodiku.“

Úrad teda nemôže aplikovať postupný prechod „glide path“, pretože takýto postup by bol v rozpore s Odporúčaním.

Čo sa týka uplatňovania alternatívnych odpisových metód, úrad pristúpil k uplatňovaniu naklonenej modifikovanej anuity („tilted anuity“). Takto sa zohľadní doba potrebná na vybudovanie siete, počas ktorej je síce kapitál viazaný, ale žiadne príjmy ešte nie sú generované. Preto cena aktíva na začiatku obdobia môže byť upravená tak, aby zodpovedala tomu, keď boli investičné výdavky skutočne vynaložené a tiež zohľadňovala náklady kapitálu, ktoré boli viazané počas tejto neproduktívnej doby. Úroveň výšky nákladov bude záležať na vstupných dátach ako napríklad cenový trend. Okrem toho metóda odpisovania, bola predmetom diskusií na viacerých stretnutiach, ktoré sa uskutočnili v priebehu prípravy modelu. V rámci stretnutí sa operátori vyjadrili, že spôsob ekonomického odpisovania na základe prístupu naklonenej modifikovanej anuity považujú za najbližší k ekonomickej realite. Tento prístup je v súlade s bežnou praxou v oblasti telekomunikácií a taktiež je široko používaný v súčasných aj plánovaných modeloch národných regulátorov pre výpočet cien prepojovacích poplatkov.

Vzhľadom na všeobecný súhlas operátorov so spôsobom výpočtu odpisov pre výpočet prepojovacích poplatkov a bežnú prax v telekomunikačnom regulačnom sektore, úrad nepovažuje aplikáciu odpisovej metódy za dôvod uplatnenia „glide path“.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 9, posledný odsek

... Skupina porovnateľných podnikov pozostáva najmenej z desiatich podnikov, ktoré pôsobia na trhoch krajín EÚ. ...

Návrh:

Umožniť aj použitie podnikov z krajín mimo EÚ, pokiaľ ide o porovnateľný trh s trhom krajín EÚ a teda i porovnateľný podnik.

Odôvodnenie:

Zoznam podnikov by mal za predpokladu potvrdenia úradom umožňovať zohľadnenie aj iných krajín, ktoré formálne nie sú členským štátom EÚ, ak vzhľadom na implementáciu právnych noriem EÚ a účasť na spoločnom hospodárskom

priestore s krajinami EÚ ide o trh s porovnateľnými parametrami a teda v tomto zmysle i o porovnateľný podnik, ako v prípade podnikov z krajín EÚ.

Stanovisko úradu

Zoznam podnikov zaradených do skupiny porovnateľných podnikov je v návrhu Rozhodnutia uvedený nasledovne:“pozostáva najmenej z desiatich podnikov, ktoré pôsobia na trhoch krajín EÚ. Kritériom pre výber podniku je poskytovanie služieb vo verejnej telefónnej sieti. Konkrétny zoznam podnikov a počet podnikov ako i zdroje čerpania údajov úrad potvrdí po prehodnotení“. Takto je to stanovené na všetkých relevantných trhoch, kde je uložená významnému podniku povinnosť cenovej regulácie. Ak by úrad uskutočnil zmenu na jednom relevantnom trhu, musel by ju uskutočniť aj na ostatných trhoch. Okrem toho odborný poradca odporučil vyberať podniky pôsobiace na trhoch krajín EÚ. Úrad preto nevidí dôvod urobiť zmenu.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 10, odsek pred bodom 2.

Pri výpočte sa použije prirážka za veľkosť podnikov, ktorá je závislá na veľkosti podniku (hodnote vlastného imania) a zohľadňuje rozdielnu návratnosť akcií malých a veľkých podnikov z dlhodobého hľadiska, podľa prieskumu realizovaného Ibbotsonom Risk Premia Over Time Report a je odvodená od trhovej kapitalizácie spoločností kótovaných na americkej burze.

Návrh:

ST navrhuje (v kontexte ostatných návrhov) neuplatňovať pri výpočte prirážku za veľkosť podnikov.

Odôvodnenie:

V prvom rade, zo svojej povahy prirážka za veľkosť je vyjadrením väčšej finančnej spoľahlivosti väčšieho podniku oproti menšiemu podniku. Ak model BU LRIC pure má slúžiť na výpočet modelu nákladov nie konkrétneho, ale hypotetického podniku, ktorý dokonca prevádzkuje infraštruktúru budúcnosti, používanie prirážky za veľkosť považujeme za nevhodné.

Ďalej, spoločnosť ST sa už niekoľko krát snažila upozorniť úrad na to, že neexistuje spoľahlivý zdroj na výpočet prirážky za veľkosť pre operátora v SR. Ako náhradné riešenie sa priamo používa referenčný zdroj údajov o prirážkach za veľkosť za americký trh. Avšak takéto riešenie nie je možné považovať za dlhodobé, nakoľko ani ST nepodniká v Spojených štátoch a ani v akejkoľvek inej položke sa nepoužíva americký údaj (napríklad, výnosnosť štátnych dlhopisov, ktorá je pre Spojené štáty významne nižšia, ako pre SR). Aj preto by sa prirážka za veľkosť mala zo vzorca odstrániť.

Stanovisko úradu

Pre výpočet hodnoty WACC využíva úrad v súčasnosti metodiku, ktorá bola vypracovaná poradenskou spoločnosťou PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. a ktorá je tiež výsledkom diskusií medzi regulátorom a operátormi. Použitie hodnoty prirážky za veľkosť ako aj iných položiek vychádza z bežnej regulačnej praxe v oblasti telekomunikácií. Rovnaká metodika je stanovená na všetkých relevantných trhoch, kde je uložená významnému podniku povinnosť cenovej regulácie. Ak by úrad uskutočnil zmenu na jednom relevantnom trhu, musel by ju uskutočniť aj na ostatných trhoch. Úrad zatiaľ nevidí dôvod urobiť navrhovanú zmenu.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 11, tretí odsek, prvá časť

Vypočítaná cena za službu ukončovania volania vychádza z topológie siete teoretického efektívneho podniku. Použitie tejto metodiky vychádza zo všeobecného princípu, že siete ostatných podnikov, ktoré boli budované v liberalizovanom prostredí sú najmenej rovnako efektívne.

Návrh:

Použiť existujúcu topológiu siete ST, vid' predchádzajúca pripomienka (Strana 7, prvý odsek) ako i nasledujúca v časti celoplošnej národnej siete ST (Strana 11, štvrtý odsek, bod 1.)

Odôvodnenie:

Pozri odôvodnenia návrhov v predchádzajúcej pripomienke Strana 7, prvý odsek a nasledujúcej pripomienke Strana 11, štvrtý odsek, bod 1.

Stanovisko úradu

Tvorby modelu sa zúčastnili všetky podniky pôsobiace na relevantných trhoch, predkladali údaje o topológii svojich sietí a vstupné údaje do modelu v takom rozsahu ako im to umožňovala ich vlastná evidencia. Všetky dostupné údaje boli využité pri tvorbe modelu, nastavení optimalizačných prvkov do modelu a pre nastavenie „benchmarks“ v modeli.

Teoretický efektívny podnik je podnik využívajúci efektívne technológie a efektívne sieťové prvky. Preto v modeli je core časť siete založená na NGN zariadeniach, resp. už časť od „Metro Node“ vyššie je založená na NGN (teda ešte hierarchicky nižšie ako iba Core). PSTN prvky sú využívané v prístupovej (Access) časti (popri NGN) a minimálne v časti „Metro Node“(2 z 9), čo je v súlade s Odporúčaním, ktoré vyžaduje využitie NGN iba v Core časti. Takýto prístup je logický, pretože v nižších častiach siete nie je reálne mať iba NGN sieť, pretože by kapacitne nebola využitá. Model vychádza z rozloženia prvkov siete zohľadňujúce topológiu siete a geografické špecifiká Slovenskej republiky. Na druhej strane však dochádza v súlade s Odporúčaním k optimalizácii typu a počtu sieťových prvkov (vzostupný prístup, z angl. Bottom-up) podľa ustanovenia Odporúčania:

„ ... Uplatňovanie vzostupného modelu je v súlade s koncepciou rozvoja siete pre efektívneho prevádzkovateľa, kým hospodársko-technický model efektívnej siete je zostavený na základe súčasných nákladov. Vyjadruje skôr potrebné množstvo zariadení ako množstvo zariadení, ktoré sú v skutočnosti k dispozícii, ...“

Pripomienka neakceptovaná

Strana 11, tretí odsek, druhá časť

Z toho vyplýva, že vypočítaná cena pre službu ukončovania je maximálnou a symetrickou cenou, ktorú je významný podnik oprávnený účtovať za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení významného podniku bez ohľadu na typ a úroveň prevádzky.

Návrh:

Upraviť text v súlade s našou prvou pripomienkou (Strana 3 nasl., navrhovaný výrok rozhodnutia, body 1 až 13) v bodoch 2. (ukončovanie volaní prostredníctvom

medzinárodných zmlúv) a 3. (deregulácia úrovne dvojitého tranzitu a neregulovanie tomu zodpovedajúcej ceny)

Odôvodnenie:

Vid' prvá pripomienka, body 2 a 3.

Stanovisko úradu

Úrad sa už k pripomienkam spoločnosti ST týkajúcich sa vyňatia z regulácie cenu za prepojenie na úrovni druhého tranzitu a k cene za ukončovanie medzinárodných volaní vyjadril v stanovisku k bodom („Strana 3 nasl., navrhovaný výrok rozhodnutia, body 1 až 13“) v bodoch 2. (ukončovanie volaní prostredníctvom medzinárodných zmlúv) a 3. (deregulácia úrovne dvojitého tranzitu a neregulovanie tomu zodpovedajúcej ceny). Úrad nepovažuje za potrebné sa opäť k uvedeným pripomienkam vyjadrovať.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 11, štvrtý odsek

Vzhľadom k tomu, že model pre stanovenie prírastkových nákladov za službu ukončovania volania v pevnom umiestnení transformuje vstupy významných podnikov na efektívne vstupy na základe porovnania vstupných dát poskytnutých významnými podnikmi pôsobiacimi na trhu úrad sa rozhodol uskutočniť vlastný výpočet ceny a následne regulovať cenu určením maximálnej ceny podľa § 12 ods. 3 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách v rozhodnutí o regulácii cien.

Návrhy:

1. ST navrhuje, aby model (ST výhrady voči aplikácii BU LRIC pure modelovania naďalej trvajú) bol vyplňaný iba údajmi za jedného operátora, špecificky ST.
2. Navrhujeme v súlade s vyššie uvedenou pripomienkou (Strana 5, druhá časť odseku za nadpisom 1.) stanoviť metódu osobitným rozhodnutím v súlade s §12 ods. 3 písm. c) a následne odseku 5 ZEK a až na základe takto stanovenej metódy kalkulácie cien prijímať konkrétne rozhodnutie o regulácii cien.

Odôvodnenie:

Ad 1. Je dosť pravdepodobné že vzhľadom na nedostatočne podrobný manuál prišlo, takpovediac, k miešaniu hrušiek s jablkami – každý podnik mohol dodať mierne iné pochopenie dát. Ich kombináciou vznikne, z pohľadu funkčnosti takej siete a vypočítaných kombinovaných nákladov – ceny, neverifikovateľné riešenie.

Ďalej, ostatní operátori prevádzkujú siete neporovnateľné z pohľadu rozsahu prevádzky vo vzťahu k definovanému hypotetickému operátorovi ako celonárodnému operátorovi. Preto ani ich technológia a dizajn siete nie sú určujúce pri tvorbe siete hypotetického operátora. Ten má predstavovať sieť celonárodného operátora. Preto navrhujeme použiť dáta ST, ktorý jediný prevádzkuje celonárodnú sieť (odhliadnuc od GSM a UMTS sietí) pokrývajúcu a obsluhujúcu rozhodujúcu časť trhu a predstavuje efektívny rozsah prevádzky siete z pohľadu definovaného celonárodného hypotetického operátora, čomu zodpovedajú i použité riešenia a štandardy.

Podotýkame, že ST neregistruje prípad z krajín v EÚ, kedy bola pre pevného operátora použitá priemerná hodnota vstupných dát. V prípade, ak takouto informáciou úrad disponuje, dovoľujeme si ho požiadať o jej poskytnutie. Keďže sieť ST na uvedenom trhu predstavuje podstatnú časť obsluhovaných účastníkov, ST nie je zrejmé, ako by aritmetický priemer vychádzajúci z dát ostatných menších

operátorov mohol predstavovať hypotetického efektívneho operátora. Aj preto ST zastáva názor, že by sa mali použiť dáta ST.

Rovnako ostatní operátori nedisponujú sieťou na pokrytie potrieb v celonárodnom rozsahu, ako ST. Ich sieť nepredstavuje sieť hypotetického operátora, pretože ten má predstavovať sieť celonárodného operátora. Preto ich technológia a dizajn siete nemôžu byť určujúce pri tvorbe siete hypotetického operátora.

Ad 2. V súlade s vyššie uvedenou pripomienkou dávame do pozornosti určitost' ukladaných povinností a právnu istotu regulovaného subjektu. Súčasný spôsob regulácie umožňuje úradu ad hoc upravovať model bez toho, aby bol podniku daný dostatočný čas na jeho preštudovanie a vyjadrenie sa k nemu a tiež aby bola zabezpečená právna istota ohľadom regulačného prostredia a obsahu povinností regulovaného podniku. Rovnako takýto postup zakladá možnosť účelového menenia metódy kalkulácie cien. Pripomíname, že uvedená cenová regulácia nie je len ad hoc resp. dočasnou reguláciou cien, ale systematickým nástrojom, ktorý by mal byť preto aj dostatočne predvídateľný a garantovaný. V súčasnom návrhu opatrenia, popri našich výhradách k samotnému použitému modelu, tento prvok absentuje.

Stanovisko úradu

Ad 1.

Model má za cieľ vypočítať cenu za službu ukončovania volania teoretického efektívneho podniku a nie cenu spoločnosti ST. Teoretický efektívny podnik je podnik využívajúci efektívne technológie a efektívne sieťové prvky a nie iba prvky siete spoločnosti ST. Preto v priebehu tvorby modelu boli do diskusií zahrnuté aj ostatné podniky pôsobiace na trhu pevných hlasových služieb. V rámci tvorby modelu boli zohľadnené aj ich pripomienky, resp. dátové vstupy v prípade, že boli poskytnuté. Tento postup bol zvolený najmä z dôvodu, že model má pokryť potreby trhu pevných hlasových služieb na Slovensku a teda nie iba služieb poskytovaných spoločnosťou ST. Úrad je toho názoru, že manuál je dostatočne podrobne spracovaný. Zber údajov sa uskutočnil aj pre kalibráciu modelu. Jednotlivými podnikmi predložené údaje boli vyhodnocované odborným poradcom a v prípade potreby boli podniky individuálne metodicky usmernené, preto úrad nesúhlasí s tvrdením spoločnosti ST, že mohlo dôjsť k nesprávnemu vykázaniu údajov.

Ad 2.

Úrad sa už čiastočne k pripomienke vyjadril vo svojom stanovisku k pripomienke spoločnosti ST „Strana 5 druhá časť odseku za nadpisom 1“ keď uviedol, že rozhodol o regulácii cien podľa § 12 ods. 3 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách a to určením maximálnych cien. Úrad sa rozhodol pre túto možnosť z toho dôvodu, že vypočítaná cena je cena teoretického efektívneho podniku a je vypočítaná zo vstupov od všetkých významných podnikov pôsobiacich na relevantnom trhu. Tieto údaje sú označené všetkými podnikmi za obchodné tajomstvo. Preto výpočet musí uskutočniť úrad a v takomto prípade nie je potrebné aby úrad sám sebe vydával Metódu kalkulácie cien. Úrad však zverejnil na svojej internetovej stránke model spolu s manuálom a metodikou zberu vstupných údajov a vstupných podkladov.

Určitosť a právna istota ukladaných povinností je v tomto prípade jednoznačne daná povinnosťou úradu pri určení ceny postupovať v súlade s Odporúčaním. To znamená, že nemôže dochádzať k žiadnej možnosti účelového menenia metódy kalkulácie cien úradom.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 11, piaty odsek

Významné podniky sa zúčastňovali celého procesu prípravy a odskúšania modelu. V rámci tvorby modelu boli zohľadnené aj ich pripomienky a dátové vstupy.

Návrh:

Dovoľujeme si poukázať na skutočnosť, že ST v úvode tvorby modelu viac krát žiadal tak o predloženie metodiky ako i samotného návrhu modelu, aby sa mohol k nemu vyjadriť. Navrhujeme uvedené zohľadniť vo vyjadrení sa o účasti podnikov v rámci celého procesu prípravy a odskúšania modelu. Rovnako navrhujeme uviesť, že nie všetky pripomienky podnikov boli zohľadnené.

Odôvodnenie:

Súlad so skutočnosťou. ST nemal priestor na odborné pripomienkovanie modelu v čase, keď sa tvoril, keďže mu boli známe len kusé informácie bez možnosti posúdenia ich skutočnej miery závažnosti a funkcionality v modeli, rovnako nebola k dispozícii ani metodika k modelu. Rovnako nie všetky pripomienky podnikov, o.i. i tie, ktoré ST považuje za závažné, boli zohľadnené.

Stanovisko úradu

Úrad je toho názoru, že všetky pripomienky boli zohľadnené, čo znamená vzaté do úvahy, ale nie všetky boli akceptované a premietnuté do modelu. Všetky pripomienky boli prehodnotené v spolupráci s odborným poradcom a následne boli buď prijaté a zapracované do modelu alebo zamietnuté.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 12, prvý odsek

Úrad požiadal listom ... o predloženie vstupných údajov do modelu a o predloženie podkladov pre výpočet WACC.

Návrh:

Špecifikovať, ako sa úrad vysporiadal s určením hodnoty WACC na základe predložených podkladov podnikov.

Odôvodnenie:

Transparentnosť. Nie je zrejmé, či všetky podniky na požiadanie predložili podklady pre výpočet WACC a ako sa s nimi úrad následne vysporiadal, osobitne aký postup zvolil v prípade, ak sa podklady líšili.

Stanovisko úradu

Úrad požiadal o predloženie vstupných údajov pre výpočet WACC všetky významné podniky pôsobiace na trhu. Jedine spoločnosť ST listom č. 6490/2013 zo dňa 29.01.2013 požiadala úrad o potvrdenie zoznamu spoločností a zdrojov čerpania údajov pre výpočet WACC. Úrad listom č. 53/OER/2013 zo dňa 31.01.2013 potvrdil zoznam spoločností tvoriacich súbor porovnateľných spoločností tzv. peer-group a tiež vyslovil súhlas s postupom spoločnosti ST pri výpočte WACC uvedeným v bode I., II. a III. a navrhnutými zdrojmi čerpania údajov uvedenom v predmetnom liste. Ostatné významné podniky oznámili úradu, že nedisponujú prístupom do platených databáz menovite Reuters a Bloomberg a preto nie sú schopné poskytnúť požadované údaje. Vzhľadom k tomu, že ani úrad nemá prístup k uvedeným plateným databázam, úrad uskutočnil overenie vstupných údajov a pre výpočet do modelu použil hodnotu WACC vypočítanú spoločnosťou ST.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 12, druhý odsek

Podľa Odporúčania, ods. 9 a 12 preambuly úrad pristúpil k vylúčeniu využívania starších prvkov siete a starších technológií, nakoľko „V konkurenčnom prostredí by prevádzkovatelia súťažili na základe súčasných nákladov a neboli by odškodnení za náklady spôsobené nedostatočnou výkonnosťou. Údaje o historických nákladoch sa preto musia upraviť na údaje o súčasných nákladoch, aby vyjadrovali náklady efektívneho prevádzkovateľa, ktorý využíva modernú technológiu. Nákladový model BU LRIC pure by mal byť založený na efektívnych technologických voľbách dostupných v časovom rámci, o ktorom sa pri modeli uvažuje, do takej miery, aby sa dali určiť. Vzostupný model, by mohol predpokladať, že ústrednou sieťou pre pevné telefónne siete bude sieť novej generácie (Next- Generation-Network, ďalej len „NGN“).

Návrh:

Zohľadniť prechodné obdobie formou glide path – aplikáciou výpočtu ceny minimálne na úrovni ceny vypočítanej ST, zohľadňujúcej v modeli reálne a funkčné technológie v sieti, do konca roku 2013 (námietky ST voči samotnému modelu BU LRIC pure a návrh na zohľadnenie nákladov na úrovni modelovania LRIC plus týmto nie sú dotknuté).

Odôvodnenie:

I v prípade aplikácie metódy BU LRIC pure, proti ktorej ST zásadne namieta (viď ostatné pripomienky), nemožno odhliadnuť od potreby zohľadniť dostatočné prechodné časové obdobie postupnej a moderovanej úpravy cien, tzv. glide path, zohľadňujúce rozloženie investícií pri prechode z PSTN (tradičná TDM sieť) na NGN sieť. Toto obdobie má kompenzovať použitie alternatívnej odpisovej metódy v návrhu opatrenia a teda neaplikáciu ekonomického odpisovania požadovaného v predmetnom odporúčaní EK (viď naša pripomienka).

Na podporu toho svojho tvrdenia ST uvádza nasledujúce argumenty. V prvom rade, aj Odporúčanie explicitne uvádza, že je potrebné „prechodné obdobie“ počas ktorého by regulované podniky mohli prispôsobiť svoje rozpočty (obchodné plány) očakávanému zníženiu prepojujúcich poplatkov. Za týmto usmernením je jasná a známa regulatórna logika, nakoľko obdobné myslenie sa objavuje už v odporúčaní Komisie z 19. septembra 2005 o oddelenom účtovníctve a systémoch nákladového účtovníctva podľa regulačného rámca pre elektronické komunikácie: „Pri zavedení nových alebo prepracovaných metód nákladového účtovníctva môže byť zrejmé, že súčasné mechanizmy regulácie poplatkov a/alebo cien sú nevhodné alebo nesprávne. Ak národný regulačný orgán zastáva názor, že je nevyhnutné vykonať opravy, malo by sa riadne zohľadniť obchodné a hospodárske prostredie s cieľom minimalizovať riziko a neistotu na príslušných trhoch. V rámci tohto opatrenia by sa napr. akékoľvek úpravy cien mohli rozložiť na určité časové obdobie.“

Odporúčanie (z roku 2009) síce odkazuje na 31.decembra 2012 ako na hypotetické dostatočné obdobie pre jednak zostavenie nákladového modelu regulátorom a aj prispôsobenie obchodných plánov podnikmi, avšak, spoločnosť ST trvá na tom, že v podmienkach Slovenska táto časť Odporúčania nemôže byť vnímaná formalisticky a musí byť posudzovaná v kontexte aktuálnej situácie na trhu a hlavne stavu regulácie. Vytvorenie nákladového modelu BU LRIC pure pre fixné prepojujacie poplatky prebehlo len v roku 2012, prvý predbežný výsledok, aj to len neoficiálne odvodený z čísla v excelovskej forme modelu, bol zverejnený iba dňa 25.07.2012 (dovtedy nebol k dispozícii ani model, ani metodika) a výsledok používania dát z r.2011 ako

i dodatočné modelov úpravy ku koncu roku 2012 ho opätovne zmenili. Na druhej strane, obchodné plány telekomunikačných spoločností sa nastavujú a sú schvaľované zvyčajne polroka pred začiatkom relevantného obdobia, to znamená, že základné parametre obchodného plánu ST pre rok 2013 boli nastavené ešte pred tým, ako boli zverejnené len predbežné neoficiálne výsledky modelu BU LRIC pure. V tejto situácii sa nedá hovoriť o naplnení možnosti ST si využiť dostatočný čas na zapracovanie dopadu regulácie do obchodného plánu, a preto je to v rozpore s cieľmi a princípmi opatrenia. Pre jasnosť, opakujeme svoj názor že lehota 31.decembra 2012 spomenutá v Odporúčaní by sa nemala brať ako nemenná časová hranica, ale len ako indícia konca dostatočného obdobia za podmienky, že by sa model BU LRIC pure začal pripravovať v krátkom čase po zverejnení Odporúčania z roku 2009. Nakoľko v podmienkach Slovenska k realizácii došlo z oneskorením takmer o 2,5 roka, a ST nemal žiadnu možnosť prispôbiť svoje obchodné plány, lehota 31.decembra 2012 sa nijako nemôže vnímať ako primeraná. Tento názor je ďalej potvrdzovaný skutočnosťou, že aj samotné Odporúčanie uvažuje s ďalšou lehotou 01. júl 2014.

Dočasne odškodnenie za nedostatočnú výkonnosť by teda malo byť zohľadnené, keďže podniky fungujú na technológiách, ktoré v čase ich nákupu boli najefektívnejším riešením a predtým objektívne efektívnejšia technológia neexistovala. Preto aj model musí dať podniku, aj v prípade jeho modelovania ako efektívneho operátora dostatočný čas na zohľadnenie uvedených nákladov.

Preto navrhujeme, s výhradou platnosti našich ostatných námietok, aplikáciu glide path – postupnej úpravy ceny zohľadňujúcej prechod na sieť založenú na prvkoch NGN . Uvedené sa obdobne (s výhradou stále platného návrhu ST na trvalé zohľadnenie špecifického režimu medzinárodných prepojuvacích zmlúv a ich vyňatie spod tejto cenovej regulácie) týka aj volaní ukončovaných prostredníctvom medzinárodných zmlúv.

Na základe uvedeného by sa ako odôvodnené javilo aplikovanie glide path minimálne do konca roku 2013 a to minimálne na úrovni ceny predloženej ST na základe dát za rok 2011, ktorá aspoň čiastočne zohľadňuje prvky technológie TDM (aj keď v modeli simulujúcom NGN sieť).

ST, v záujme predídania novej dezinterpretácii jeho návrhu ako i jeho odôvodnenia zároveň stále trvá primárne na možnosti uplatnenia všetkých nákladov hypotetického efektívneho podniku, teda minimálne na prístupe založenom na LRIC plus modeli, vrátane všetkých uvádzaných dôsledkov.

Stanovisko úradu

Úrad sa k otázke použitia postupnej a moderovanej úpravy ceny – glidepath vyjadril v stanovisku k pripomienke spoločnosti ST („Strana 7 tretí bod“). Odporúčanie predpokladá implementáciu metódy BU LRIC pure do 31.12.2012, pričom práve obdobie do tohto dátumu považuje za prechodné obdobie pre implementáciu.

„Prechodné obdobie do 31. decembra 2012 by sa malo považovať za dostatočné dlhé na to, aby NRO mohli zaviesť nákladový model a aby prevádzkovatelia podľa neho prispôbili svoje podnikateľské plány a zároveň na druhej strane uznali naliehavú potrebu zabezpečiť užívateľom maximálny prospech z efektívnych prepojuvacích poplatkov vyplývajúcich z nákladov.“

Z uvedeného teda vyplýva, že Úrad mohol zosúladiť spôsob výpočtu ceny za ukončovanie volaní aj skôr ako k roku 2013, pričom v takomto prípade by bolo možné

uplatniť v postupnú zmenu („glide path“) do 31.12.2012. Avšak aj v takomto prípade by v prechodnom období cena za ukončovanie volania poplatkov vychádzala z priemernej ceny v krajinách, kde bol využitý model BU LRIC pure: Úrad teda nemôže aplikovať postupný prechod „glide path“, pretože takýto postup by bol v rozpore s Odporúčaním.

Model BU LRIC pure úrad začal pripravovať od septembra 2011. Spoločnosť ST sa zúčastňovala celého procesu prípravy a preto nie je pravdivé tvrdenie spoločnosti ST, že s vytvoreným modelom bola oboznámená až v roku 2012. Spoločnosť ST predložila vo februári 2012 vstupné údaje do modelu. Od samotného počiatku prác na modeli bola spoločnosť ST upozorňovaná na možnosť podstatného zníženia prepojavacích poplatkov pri uplatnení modelu BU LRIC pure. Spoločnosť ST sama deklarovala, že nie je schopná dodať vstupné údaje za rok 2011 vo februári 2012. Kontrolný výpočet bol zameraný na overenie funkčnosti modelu a preto nebolo podstatné, či vstupné údaje boli za rok 2010 alebo 2011. Predbežný výpočet mal mať pre podniky informatívny charakter, pričom úrad nebol viazaný ani povinnosťou jeho zverejnenia a už vôbec nie termínom pre jeho zverejnenie. Úrad nemal vedomosť o priebehu vytvárania podnikateľských plánov operátorov s polročným predstihom. Podniky navyše deklarujú, že akékoľvek vstupné dáta za predchádzajúce obdobie nie sú schopní poskytnúť skôr ako 30.6. nasledovného roku. Z tohto dôvodu nie je možné poskytnúť konkrétny výpočet polroka alebo skôr dopredu.

Vzhľadom na vedomosť spoločnosti ST o regulačnom rámci od roku 2009, Úrad považuje poskytnutý časový rámec za dostatočný pre jeho zahrnutie do plánov na rok 2013 a ďalšie roky.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 12, text za bodom 4. Parametre siete

V súlade s ods. 9 a 12 preambuly Odporúčania - zámena technicky zastaranejšej technológie Host Siemens a Host Alcatel s vysokou obstarávacou cenou za novšiu technológiu Cisco, nakoľko takéto zariadenie dokáže nahradiť obe technológie, pričom sa dosiahne zvýšenie kapacity a zníženie cien.

Návrh:

Vrátenie pôvodných technológií Host Siemens a Host Alcatel resp. zohľadnenie ich zámeny rovnako nevyhnutným nahradením technológií na úrovni Access Node technológiami MSAN Siemens a MSAN ALC .

Odôvodnenie:

Reálna nefunkčnosť takto modelovanej siete hypotetického efektívneho podniku. Akékoľvek modelovanie vyžaduje, aby použité zariadenia aj reálne vedeli technicky spolupracovať, inak je jeho výsledok spochybniteľný. Keďže zariadenie na úrovni Metro Node ako Host Alcatel bolo nahradené prevažne zariadením Extreme Summit 200, aj na úrovni Access Node musí logicky prísť k zmene, pretože konfigurácia zariadení Extreme Summit na Metro Node úrovni a zariadení DLU Siemens/Onu 30/Onu XXX na úrovni Access Node nie je v praxi funkčná a tieto prvky nedokážu reálne spolupracovať. Preto by buď na Metro Node úrovni mali byť vrátené do modelu späť pôvodné zariadenia, alebo by tieto zariadenia na Access Node úrovni mali byť nahradené zariadeniami MSAN Siemens a MSAN ALC (MSAN EDA neobsľuži toľko užívateľov ako DLU Siemens , MSAN Siemens a MSAN ALC).

V tomto prípade kombinovať prvky, ktoré navzájom technicky nespolupracujú len preto, že ich kombinácia je najlacnejšia, neumožňuje modelovať funkčnú sieť ani hypotetického efektívneho operátora.

Upozorňujeme aj na skutočnosť, že obdobne by uvedené malo mať dopad i na potrebu zmien použitých kariet (nad rámec uvedených v návrhu opatrenia) a ďalších zariadení, preto návrat k pôvodnej fungujúcej konfigurácii sa javí ako reálne efektívne riešenie.

Stanovisko úradu

Pripomienka spoločnosti ST vychádza z reálneho technického stavu siete spoločnosti ST. Model v súlade so znením Odporúčania vychádza z aktuálnych technologických riešení:

"Nákladový model by mal byť založený na efektívnych technologických voľbách dostupných v časovom rámci, o ktorom sa pri modeli uvažuje, do takej miery, aby sa dali určiť. Vzostupný model, ktorý sa dnes tvorí, by teda v zásade mohol predpokladať, že ústrednou sieťou pre pevné telefónne siete bude sieť novej generácie (Next- Generation-Network, ďalej len „NGN“)."

Úrad preto pri modelovaní vychádzal z kapacitných možností zariadení, pričom každej lokalite bol priradený prvok na základe požadovanej technologickej kapacity. Technologická kapacita zariadení poskytnutá operátorom ST v rámci dátového zberu však spôsobovala, že zariadenia HOST Alcatel a HOST Siemens (teda technologicky zastaranejšie a drahšie zariadenia) by boli v modeli použité aj v lokáciach, kde ich nepoužíva ani samotná spoločnosť ST. Z uvedeného dôvodu úrad pristúpil k optimalizácii a nahradeniu takýchto zariadení novšími zariadeniami, čo je na jednej strane v súlade s Odporúčaním EK, a na druhej strane v súlade s prvkami použitými v sieti spoločnosti ST. Zároveň tak bolo dosiahnuté, že prvky na úrovni AN a MN v jednotlivých „zberných“ lokalitách, sú schopné vzájomne technicky spolupracovať (v opačnom prípade, podľa dátového zberu spoločnosti ST, by boli na úrovni MN použité prvky HOST Alcatel a Host Siemens aj v takých prípadoch, kde by boli prepojené s novšími prvkami, čo by neumožňovalo technickú kompatibilitu).

Pripomienka neakceptovaná

Strana 12 a 13, text posledného odseku a nasledujúce odrážky

Ďalej úrad pristúpil k úprave počtu rozhraní na základe technických parametrov používaných viacerými významnými podnikmi na území Slovenska podľa skutočného dátového zberu a to:

- *Pre Access Node – Metro Node karty na downlink karty pre zariadenia Cisco 7600 UPE 9 slot HDSL.*
- *Regional Node Router – core line karty pre zariadenia Cisco 7606 a Cisco 7609 S,*
- *Node Router - RNS-RNR uplink zámena technológie DTU Alcatel/Siemens, Cisco 7609 – za technológiu Cisco 7609 S,*
- *Core Router – tributary backbone line karty – zámena technológie Juniper MX 960 za technológiu Cisco 7206VXR,*
- *Core Router - RNS-RNR uplink zámena technológie CN_R_CONF_3 a CN_R_CONF_4 za technológiu Juniper MX 960 a technológiu Cisco 7206VXR.*

Návrh:

Aplikovať dáta podniku, ktorý poskytuje celoplošnú sieť v rámci trhu SR.

Odôvodnenie:

Odvolávame sa na naše odôvodnenie k predchádzajúcej pripomienke (Strana 11, štvrtý odsek, bod 1. odôvodnenia) Preto navrhujeme použiť dáta ST.

Stanovisko úradu

V súlade s Odporúčaním úrad pristúpil k tvorbe modelu na základe vstupov teoretického efektívneho operátora, využívajúc efektívne technológie dostupné v predvídateľnom časovom rámci. Odporúčanie v tejto súvislosti uvádza:

"Nákladový model by mal byť založený na efektívnych technologických voľbách dostupných v časovom rámci, o ktorom sa pri modeli uvažuje, do takej miery, aby sa dali určiť."

a taktiež:

"Nákladový model by mal vychádzať z efektívnych technológií dostupných v časovom rámci, o ktorom sa pri modeli uvažuje. Preto by základná časť pevných aj mobilných telefónnych sietí mohla byť v zásade založená na sieti novej generácie (ďalej len „NGN“)."

Úrad preto pristúpil k revízii vstupov operátorov identifikovaných na relevantnom trhu, pričom získal potrebné informácie o technologických voľbách a technologických parametroch jednotlivých sieťových prvkov.

Analogicky v súlade s Odporúčaním ("Vyjadruje (nákladový model) skôr potrebné množstvo zariadení ako množstvo zariadení, ktoré sú v skutočnosti k dispozícii, ...") teda úrad nevyužíva údaje o skutočných množstvách zariadení spoločnosti ST, ale vychádza z technologických parametrov daných zariadení, z ktorých následne získava potrebné množstvo zariadení.

Pripomienka neakceptovaná

Strana 13, text prvého odseku, ďalej bod 5 a nasledujúce odrážky

Úrad pristúpil k spriemerovaniu cien technologicky porovnateľných zariadení využívaných viacerými významnými podnikmi a to v prípade:

5. Ceny

- Access Node – (downlink karty) - pri GPON,
- Access Node – (uplink karty) pri STM-1, STM-4, 1GbE a 10GbE,
- Metro Node – pri Cisco 7600 UPE 9 slot, Cisco 7600 UPE 6 slot,
- Regional Switch – pri Cisco 7600 9 slot,
- Regional Router – pri Cisco 7606 a Cisco 7609-S,
- Core router – pri Juniper MX-960 a Cisco 7206VXR.

Návrh:

Aplikovať dáta podniku, ktorý poskytuje celoplošnú sieť v rámci trhu SR.

Odôvodnenie:

Odvolávame sa na naše odôvodnenie k predchádzajúcej pripomienke (Strana 11, štvrtý odsek, bod 1. odôvodnenia) Preto navrhujeme použiť dáta ST.

Stanovisko úradu

V súlade s Odporúčaním úrad pristúpil k výpočtu regulovanej FTR ceny na základe cenových vstupov teoretického efektívneho operátora, pričom:

"Údaje o historických nákladoch sa preto musia upraviť na údaje o súčasných nákladoch, aby vyjadrovali náklady efektívneho prevádzkovateľa, ktorý využíva modernú technológiu."

Úrad v rámci nákladového modelu preto pristúpil k optimalizácii zariadení dostupných na trhu. Informácie o cenách týchto zariadení boli taktiež v súlade s Odporúčaním odvodené od trhových cien týchto zariadení práve na základe informácií ostatných SMP identifikovaných na relevantnom trhu.

"Vzhľadom na fakt, že vzostupný model sa zakladá z väčšej časti na odvodených údajoch, napríklad náklady na sieť sa vypočítavajú s využitím informácií predajcov zariadení, ..."

Z uvedeného dôvodu vychádzal úrad z trhových cien daných technologických zariadení. Úrad v tejto súvislosti nepovažuje za relevantné, v akom rozsahu siete sú tieto prvky využívané.

Pripomienka neakceptovaná

Celý text zhrnutia

Úrad v konaní...

....

, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia

Návrh:

Upraviť závery podľa vyhodnotenia našich predchádzajúcich pripomienok.

Odôvodnenie

Dovoľujeme si odkázať na naše predchádzajúce pripomienky k súladu návrhu opatrenia s právnymi predpismi SR, k odporúčaniu a jeho nezáväznosti ak je v rozpore s uvedenými paragrafmi právnych predpisov SR, čo platí i v prípade zohľadnenia §11 ods. 2 ZEK, rovnako našu námietku k úzkej súčinnosti s účastníkmi konania osobitne pri príprave modelu BU LRIC pure.

Každá povinnosť uložená úradom musí byť uložená primerane k problému, ktorý má riešiť. Je nevyhnutné, aby uložené povinnosti predstavovali nevyhnutné minimum na dosiahnutie cieľa v tom zmysle, aby tieto povinnosti podporovali súťaž, inováciu a investovanie do infraštruktúry a to v prospech užívateľov.

Podľa Rámcovej smernice 2002/21/EC z 2.3.2002 uložené povinnosti pri ex ante regulácii musia zodpovedať princípu proporcionality, t.j. musia byť náležite zdôvodnené, či riešia popísaný hospodársko-súťažný problém na danom trhu. Ak existuje viac možností, viac možných povinností, na riešenie súťažného problému, národný regulačný úrad je povinný zvoliť takú povinnosť, ktorá je pre dotknutý podnik najmenej zaťažujúcou. Podobnú formuláciu obsahuje vyššie spomínaný § 18 ZEK. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že úrad nezohľadní tieto ustanovenia v prípade nezohľadnenia našich pripomienok v návrhu opatrenia.

Na záver si dovoľujeme úrad požiadať o zohľadnenie našich pripomienok a zohľadniť ich vplyv i na výšku, rozsah aplikácie, časový rámec uplatnenia a spôsob výpočtu regulovanej veľkoobchodnej ceny v návrhu opatrenia.

Stanovisko úradu

Úrad sa jednotlivými pripomienkami, z ktorých vyplynuli predmetné závery voči ktorým namieta spoločnosť ST, venoval v predchádzajúcich bodoch tohto stanoviska. Úrad je toho názoru, že všetky povinnosti uložené významným podnikom boli uložené na základe výsledkov analýzy predmetného trhu, sú v súlade so zákonom o elektronických komunikáciách, v súlade s Odporúčaním aj s Rámcovou smernicou

2002/21/EC z 2.3.2002. Všetky povinnosti majú za cieľ podporu súťaže, inováciu a investovanie do infraštruktúry a to v prospech užívateľov. Rovnako úrad je toho názoru, že uskutočňovanie pracovných workshopov za účasti účastníkov konania pri príprave modelu BU LRIC pure bolo zárukou dostatočnej transparentnosti pri príprave modelu BU LRIC pure.

Pripomienka neakceptovaná

V Bratislave 13. mája 2013

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie